

Nota
Vrasene (Beveren) – Oude Dorpsstraat

Rani Reusens

Bornem
2020

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Auteurs: Rani Reusens

Identificatie van de bekrachtigde archeologienota die het uitgestelde vooronderzoek als maatregel
bevatte: 10488

All-Archeo bvba
Woestijnstraat 45
2880 BORNEM

Wettelijk depot nummer
D/2020/12.807/86

© All-Archeo bvba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van
de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten proefsleuvenonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Archeologische voorkennis	7
2.3	Onderzoeksopdracht	8
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	8
2.3.2	Beschrijving geplande werken.....	8
2.3.3	Werkwijze en strategie.....	13
2.4	Assessmentrapport	19
2.4.1	Methoden, technieken en criteria bij het assessment.....	19
2.4.2	Assessment van de vondsten	19
2.4.3	Assessment van stalen	24
2.4.4	Conservatie assessment	24
2.4.5	Assessment van de landschappelijke ligging.....	24
2.4.6	Assessment van sporen	32
2.4.7	Assessment van het onderzochte gebied.....	42
2.4.8	Interpretatie, beschrijving van de potentiële kennis, waardering en afweging noodzaak verder onderzoek	44
3	Samenvatting.....	46
4	Bibliografie	47
4.1	Publicaties	47
4.2	Websites	47
5	Bijlagen	48
5.1	Archeologische periodes	48
5.2	Plannenlijst	48
5.3	Fotolijst.....	48
5.4	Tekeningenlijst	49
5.5	Dagrapporten	49
5.5.1	Dagrapporten proefsleuvenonderzoek: projectcode 2020F337	49
5.6	Vondstenlijst.....	50
5.7	Sporenlijst.....	51
5.8	Murenlijst	54

1 Inleiding

Deze nota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,¹ zoals bepaald in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.² Het onderzoek volgt op een archeologienota waaruit de noodzaak van bijkomend archeologisch vooronderzoek bleek.³

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

¹ <https://geo.onroenderfgoed.be>

² <https://geo.onroenderfgoed.be>

³ Reyns/Ferket 2019

2 Verslag resultaten proefsleuvenonderzoek

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2020F337

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Betrokken actoren en specialisten met vermelding van hun rol of functie: Rani Reusens (veldwerkleider), Diego Gyesbreghs (assistent-archeoloog)

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Oost-Vlaanderen, Beveren, Vrasene, Oude Dorpsstraat 45-47a-49, Oude Dorpsstraat

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 137616, 212143
- 137631, 212094
- 137578, 212085
- 137586, 212139

Kadastraal plan:

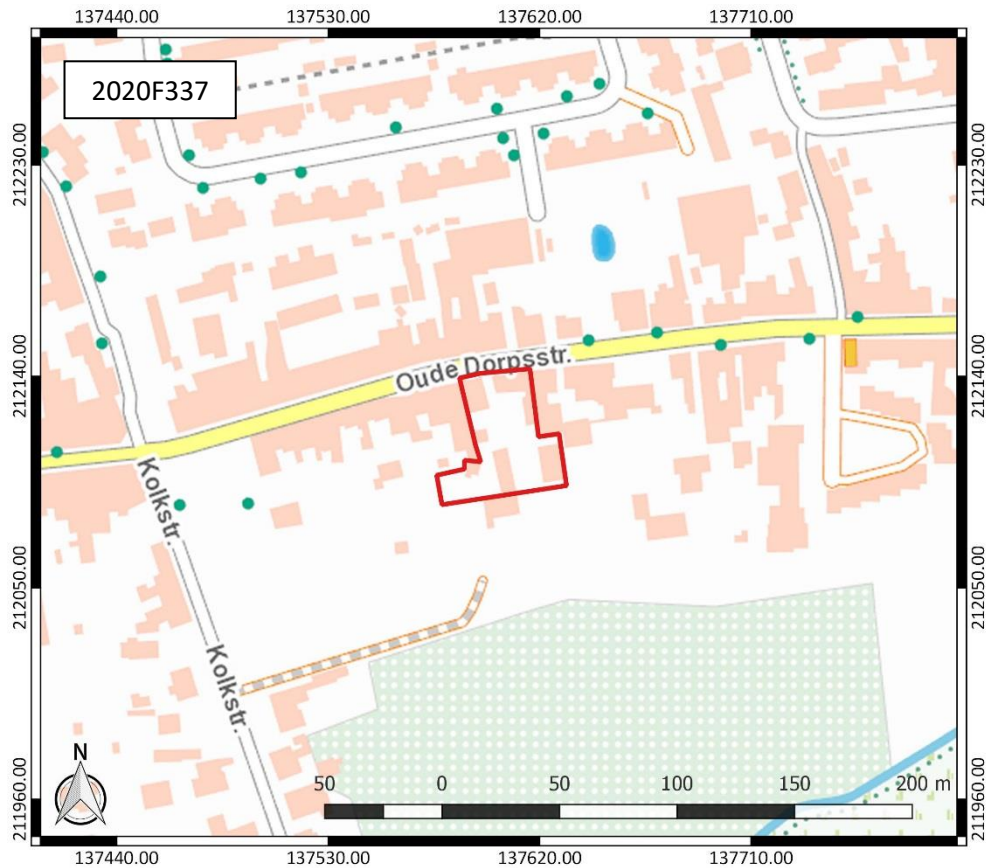

Figuur 1: Kadasterplan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.geopunt.be)

Kadastrale percelen: Beveren, Afdeling 4 (Vrasene), sectie C, nummers 867k, 867l (partim), 869a (partim), 871b (partim) en 873b

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 1910 m²

Topografische kaart:

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 10/07/2020 – 17/07/2020

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: proefsleuvenonderzoek, nieuwe tijd, nieuwste tijd, late middeleeuwen, verstoringen, kuil, greppel, uitbraakspoor, paalspoor en muren

Verstoorde zones: Er bevinden zich gebouwen en verhardingen ter hoogte van het onderzoeksgebied (Figuur 3). Er kan verondersteld worden dat de realisatie ervan enige negatieve impact heeft gehad op het archeologisch bodemarchief.

Figuur 3: Verstoringskaart, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

2.2 Archeologische voorkennis

Een bureauonderzoek (projectcode 2018L217) werd reeds uitgevoerd. Het bureauonderzoek toont aan dat het terrein een hoog archeologisch potentieel kent voor sporen van bewoning en van begraving uit de metaaltijden, de Romeinse tijd, de volle middeleeuwen, de late middeleeuwen, de nieuwe tijd en de nieuwste tijd. Ondanks de aanwezigheid van vondsten uit de steentijd in de omgeving, achten we de kans dat op het terrein een goed bewaarde steentijd artefactensite aanwezig is, laag. Dit omwille van de vele historische bodemingrepen die op het terrein plaatsgevonden hebben bij het bouwen en slopen van bouwvolumes, zoals historische kaarten en luchtfoto's ons duidelijk maken.⁴ Hierdoor werd er meteen overgegaan tot het proefsleuvenonderzoek.

⁴ Reyns/Ferket 2019, 33

2.3 Onderzoeksopdracht

Doel van het proefsleuvenonderzoek is nagaan of er zich archeologische resten bevinden binnen het onderzoeksgebied, om de afweging te kunnen maken wat de versturende impact is van de geplande bodemingreep.

2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Onderzoeksvragen zijn de volgende:

- Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in de ruimte en in de tijd?
- Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische sporen?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?
- Wat is de potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving?
- Zijn er sporen aanwezig die inzicht kunnen verschaffen in het ontstaan en de ontwikkeling van de dorpskern van Vrasene?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ* en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
- Indien behoud *in situ* van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?

Randvoorwaarden: niet van toepassing.

2.3.2 Beschrijving geplande werken

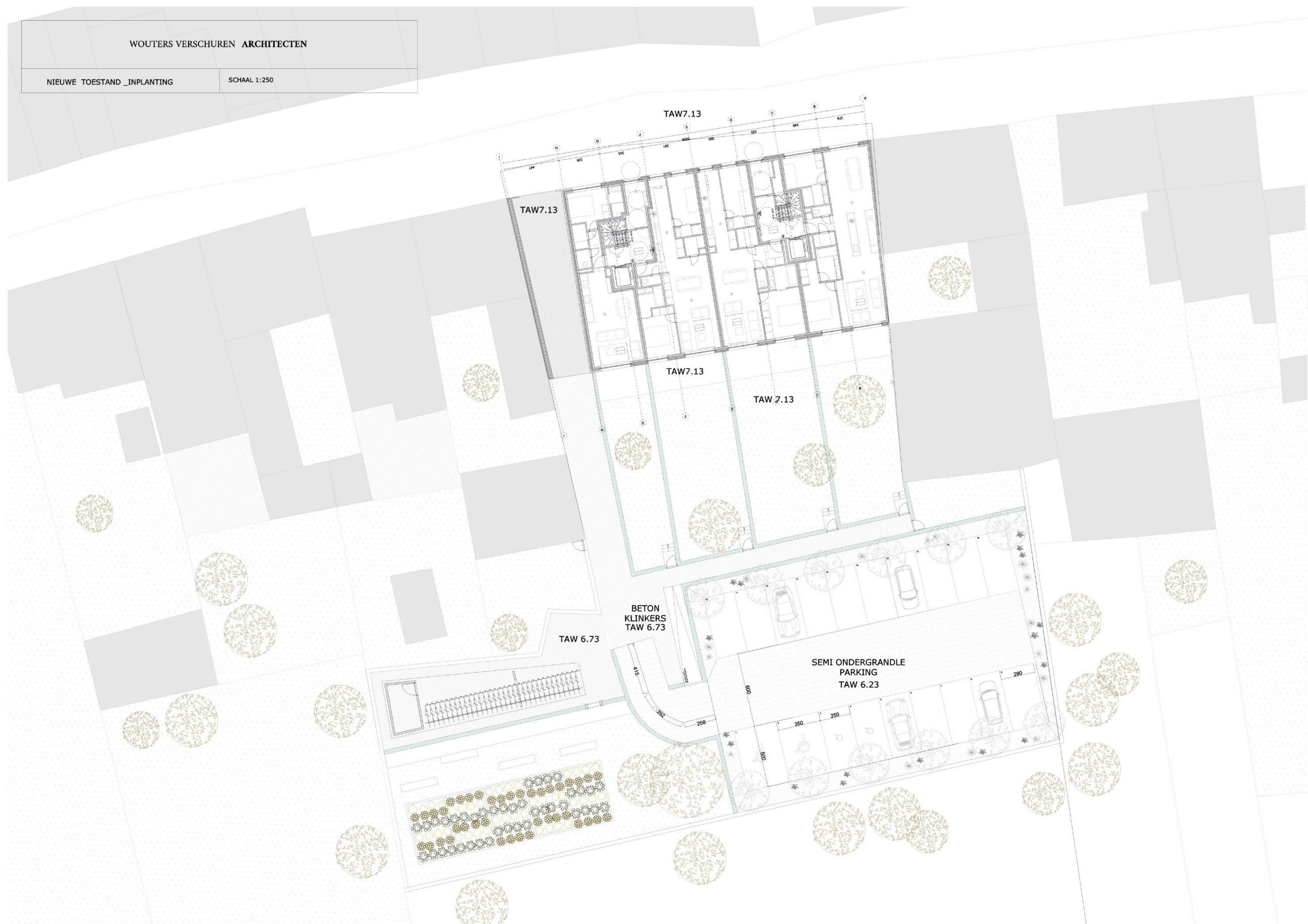
Op het terrein zal een meergezinswoning gebouwd worden (Figuur 4). Daarvoor wordt de aanwezige bebouwing en verharding in het onderzoeksgebied gesloopt. Het nieuwe gebouw wordt opgetrokken aan de straatzijde, in het noorden van het onderzoeksgebied.

Het nieuwe gebouw zal uit vier bouwlagen bestaan. Op het gelijkvloers en de eerste en tweede verdieping worden telkens vier woningen ingericht (Figuur 5). Op de derde verdieping worden nog eens twee woningen voorzien. Het nieuwe gebouw wordt niet onderkelderd (Figuur 6 en Figuur 7). De fundering bestaat uit een betonplaat en funderingspalen. De betonplaat en de vloerafwerking hebben een dikte van 40 cm. De verstoringsdiepte van de funderingspalen ligt op dit moment nog niet vast. Ze is afhankelijk van de resultaten van het sonderingsonderzoek.

Langs het zuiden van het gebouw worden tuinen aangelegd. Ten westen van het gebouw wordt een doorgang voor auto's voorzien. In het zuidoosten van het onderzoeksgebied wordt een semi-ondergrondse parking aangelegd. De inrit bevindt zich ten westen van de parking. De helling heeft een niveauverschil van 50 cm over een afstand van 8 m. Langs de tuinen en de parking worden betonklinkers aangelegd. In het zuidwesten van het terrein komt een groenzone en een fietsenstalling.

De realisatie van de groenzone en van verhardingen betekent een verstoring tot een diepte van circa 50 à 80 cm onder het huidige maaiveld.⁵

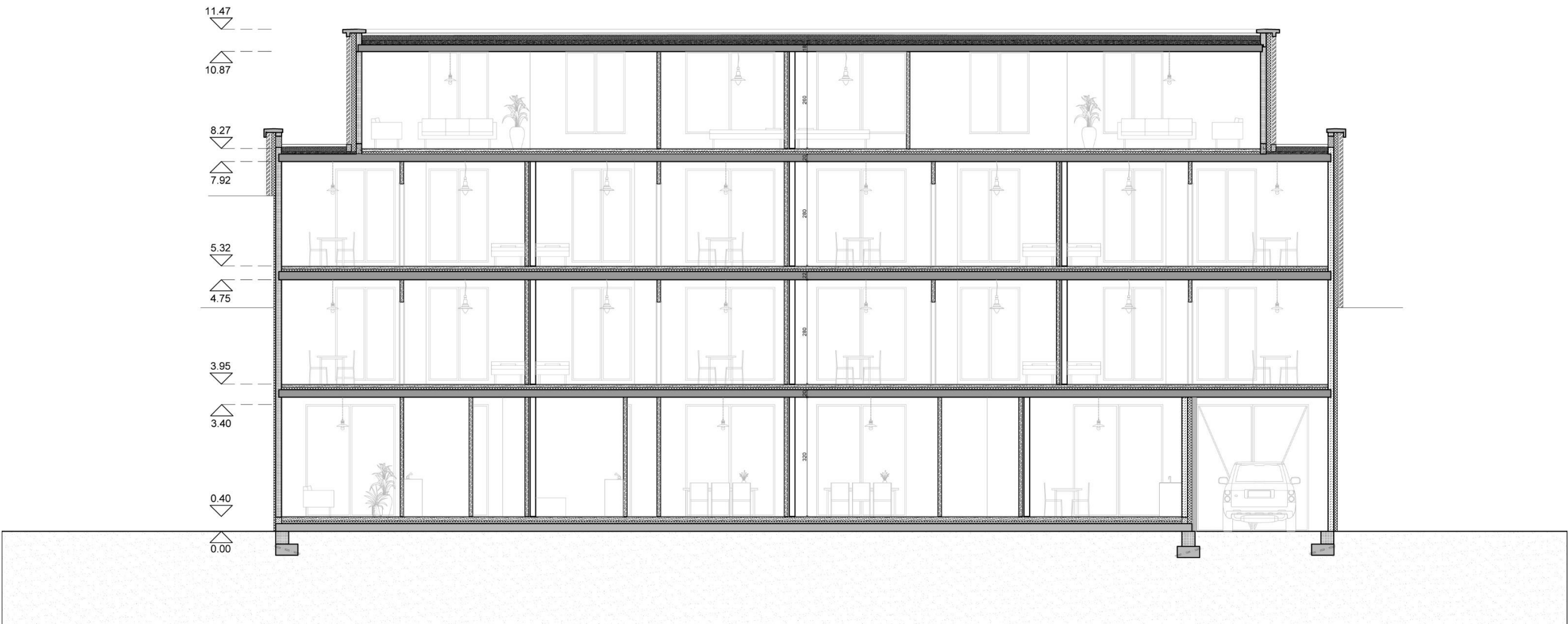
⁵ Reyns/Ferket 2019, 9

Figuur 4: Inplantingsplan nieuwe toestand (Wouters Verschuren Architecten)

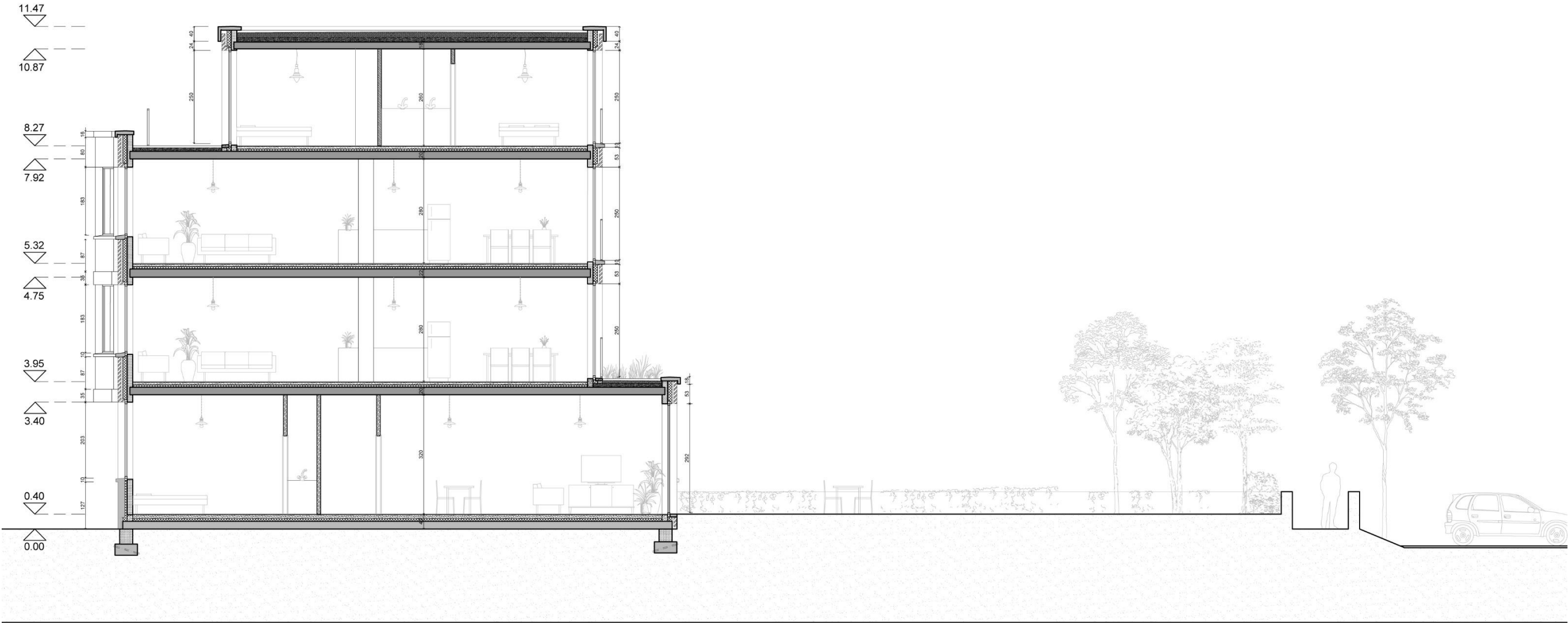

Figuur 5: Plan gelijkvloers (Wouters Verschuren Architecten)

Figuur 6: Snede (Wouters Verschuren Architecten)

WOUTERS VERSCHUREN ARCHITECTEN	
NIEUWE TOESTAND_ SNEDE F	SCHAAL 1:100

Figuur 7: Snede B (Wouters Verschuren Architecten)

WOUTERS VERSCHUREN ARCHITECTEN	
NIEUWE TOESTAND_ SNEDE B	SCHAAL 1:100

2.3.3 Werkwijze en strategie

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden is een proefsleuvenonderzoek aangewezen. Het is de meest geschikte onderzoeksmethode om het nodige inzicht te bieden in de aard, de omvang, de bewaringstoestand en het potentieel van het aanwezige bodemarchief. Het lijkt het meest aangewezen om aansluitend op de Oude Dorpsstraat twee proefsleuven aan te leggen met een noord-zuid oriëntatie, rekening houdend met de oriëntatie van de grenzen van de zone die onderzocht dient te worden aan de hand van proefsleuven. In het zuiden van het terrein is het aangewezen een proefsleuf met een oostnoordoost-westzuidwest oriëntatie aan te leggen. Op die manier kan het proefsleuvenonderzoek efficiënt uitgevoerd worden en kan een inschatting gemaakt worden van de aanwezigheid en de bewaringstoestand van resten van historische bebouwing uit verschillende periodes, die te zien is op historische kaarten.⁶ De proefsleuven hebben een maximale tussenafstand van middelpunt tot middelpunt van 15 m en een breedte van 2 m en werden machinaal aangelegd. De lengte van de zuidelijke proefsleuf verschilt enigszins met de uitgezette proefsleuf in het programma van maatregelen. Dit was te wijten aan de aanwezigheid van dichte bebossing, waardoor de sleuf niet verder getrokken kon worden (Figuur 9, Figuur 8 en Figuur 10). Er werden vier werkputten (drie proefsleuven en een kijkvenster) aangelegd. Het archeologisch niveau bevond zich tussen 68 en 97 cm onder het maaiveld of een hoogte tussen 5,21 en 5,65 m TAW. In totaal werden er 39 sporen en zeven muurresten geregistreerd.

De diepte van het bovenste niveau waarop sporen of vondstenconcentraties aanwezig zijn, werd door de veldwerkleider bepaald op basis van de vraagstelling en onderzoeksdoelen uit het programma van maatregelen. De inplanting van kijkvensters werd bepaald tijdens het veldwerk, bijvoorbeeld in functie van nader onderzoek van aangetroffen archeologische sporen of van zones die 'leeg' leken.

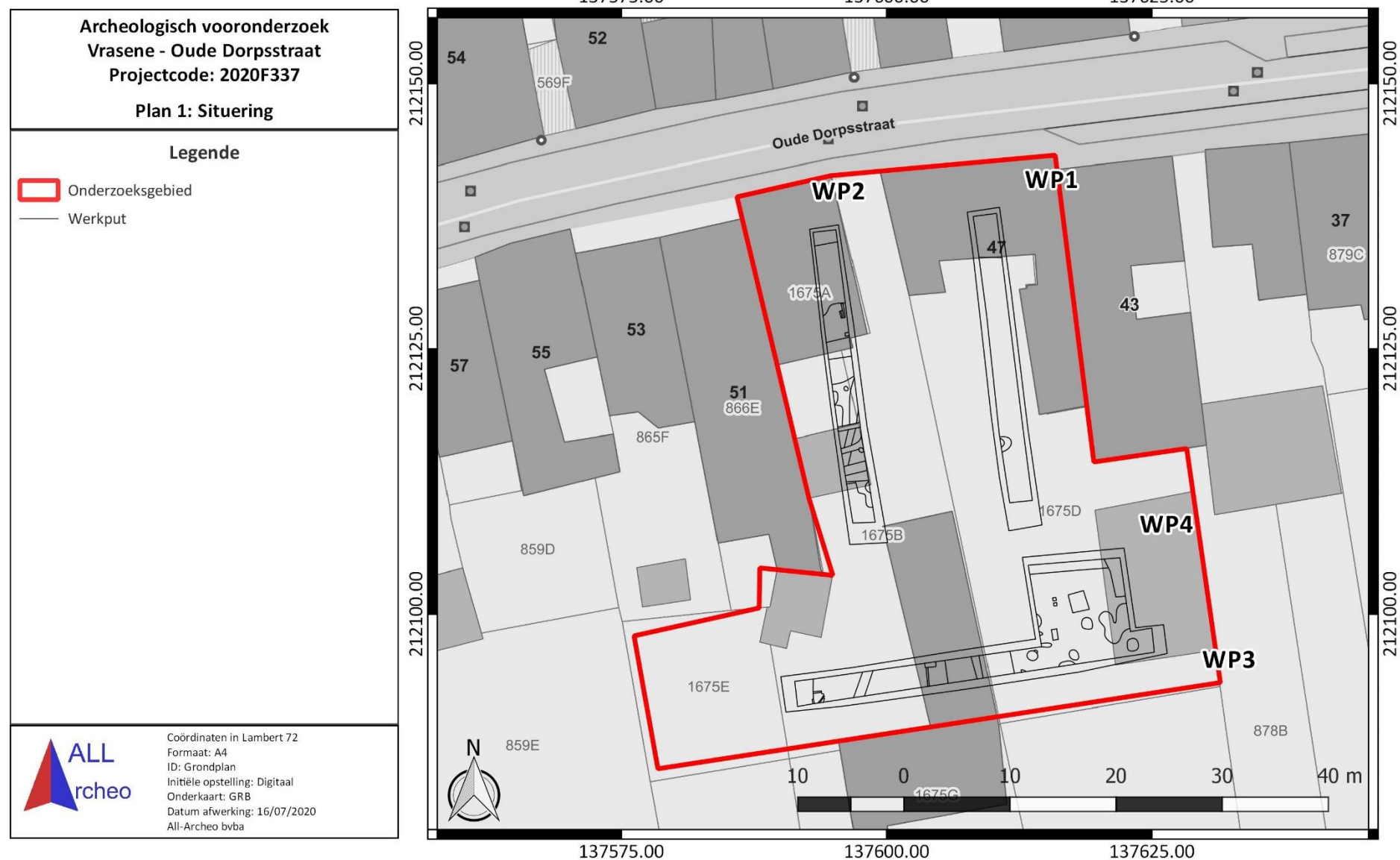

Figuur 8: Aanwezigheid van dichte bebossing

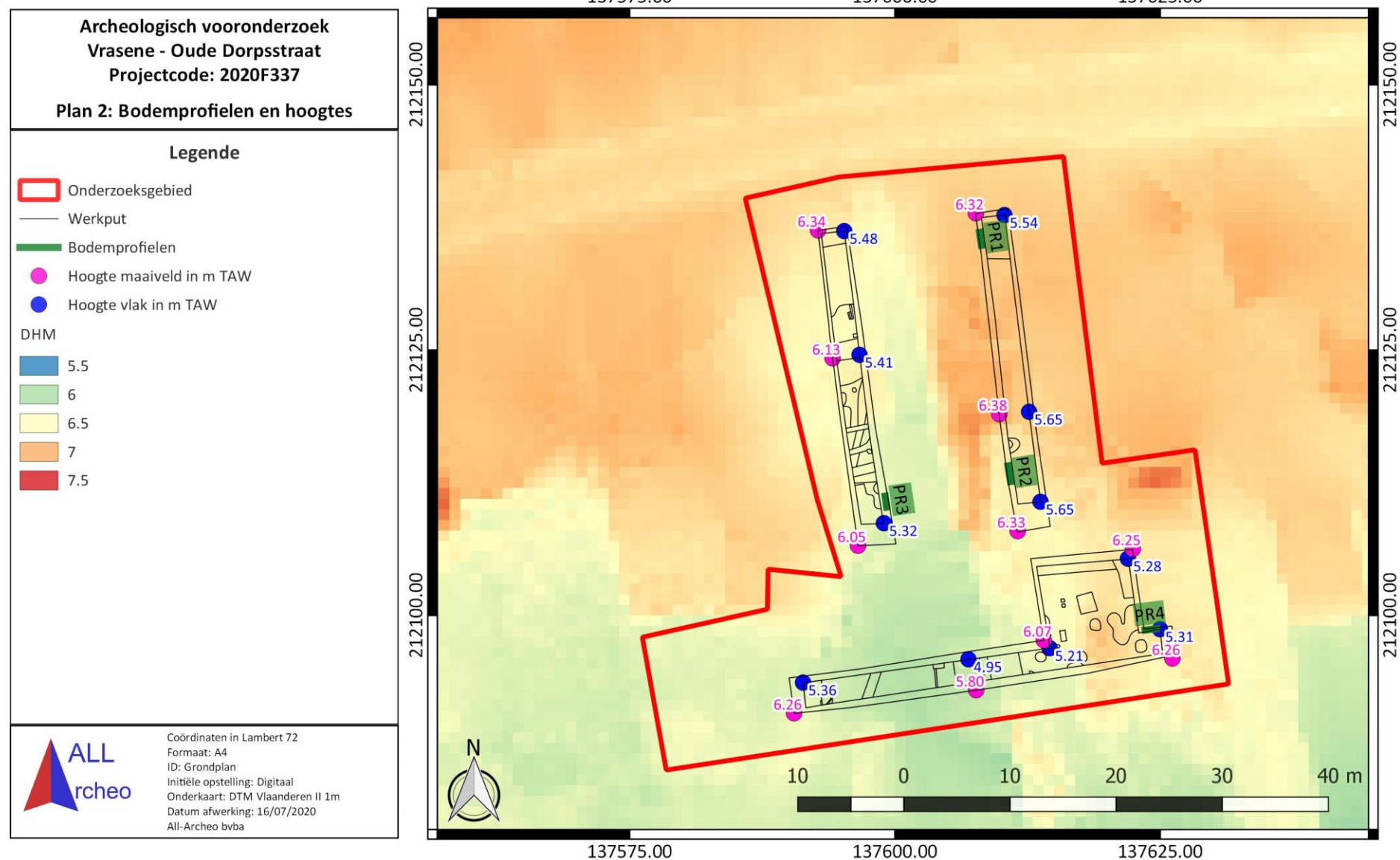
⁶ Reyns 2019, 6

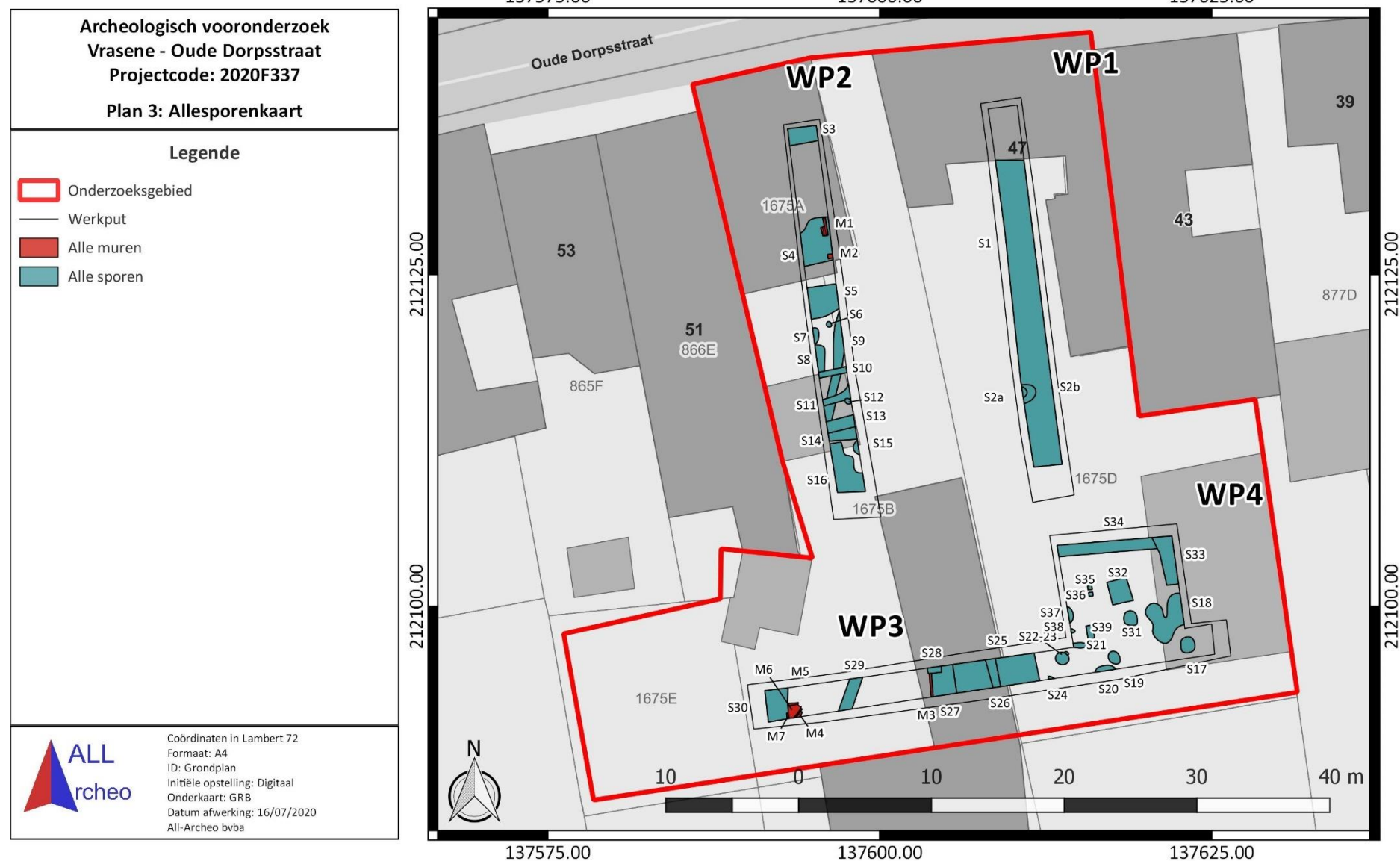
Figuur 9: Inplanting van de proefsleuven (blauw) weergegeven op het GRB, zoals opgesteld in het programma van maatregelen (Reyns 2019),

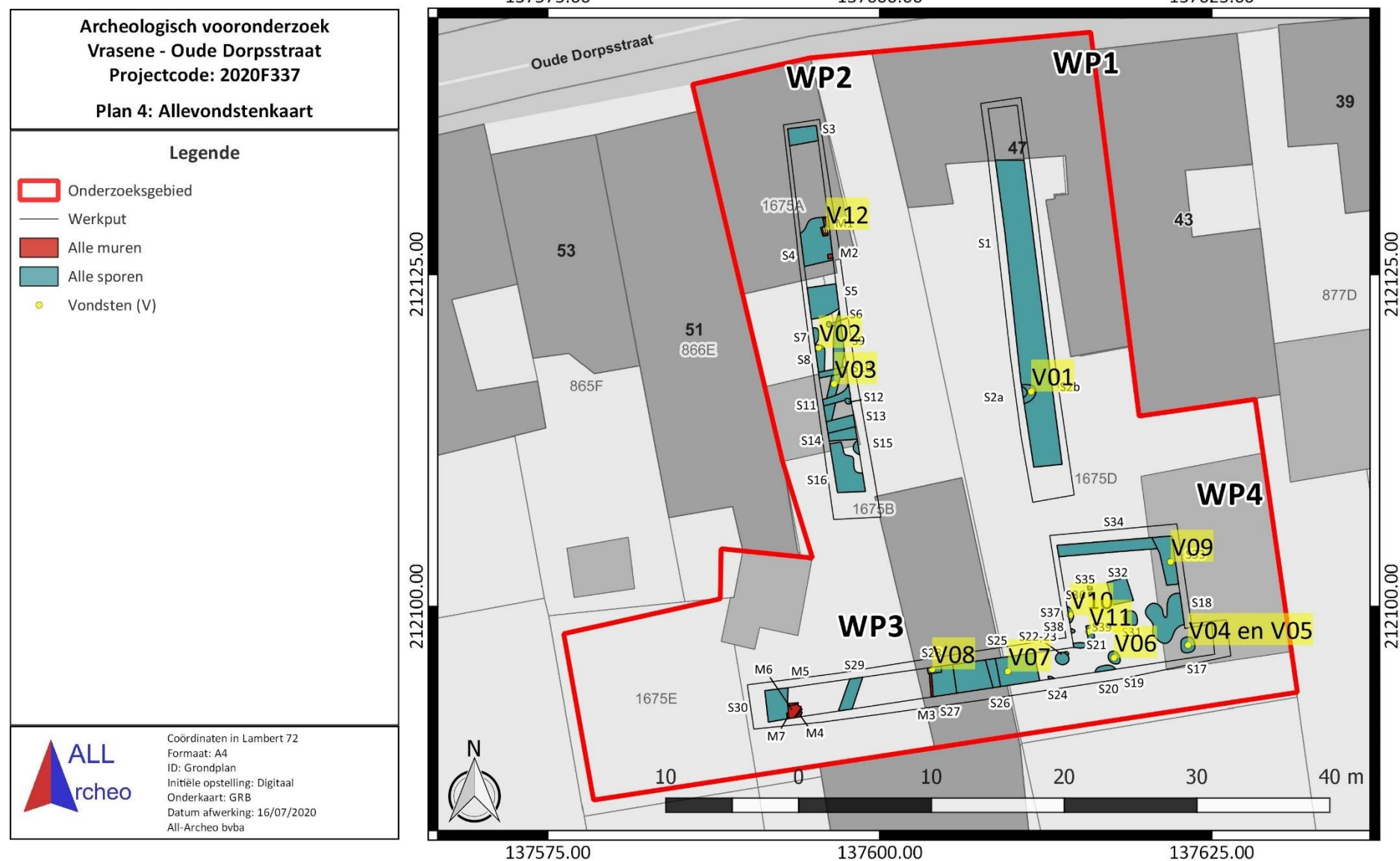

Figuur 10: Situering van de werkputten, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

Figuur 11: Bodemprofielen en hoogtes binnen het onderzoeksgebied, weergegeven op het DTM Vlaanderen II 1 m (www.geopunt.be)

Figuur 13: Allevondstenkaart, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Methoden, technieken en criteria bij het assessment

Er werden op 12 locaties vondsten aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. De aard van de vondsten werd beschreven en de vondsten werden gedateerd. Er zijn geen archeologische vraagstellingen die aan de hand van staalname voor natuurwetenschappelijk materiaal onderzocht dienen te worden. Het conservatie-assessment gebeurde door de veldwerkleider. Het assessment van de sporen werd uitgevoerd op basis van de plannen, profieltekeningen, foto's en spoorbeschrijvingen.

Door middel van proefsleuven werd een oppervlakte opengelegd van 197 m². Dit is 10,34 % van de te onderzoeken zone. Door middel van kijkvensters werd een oppervlakte opengelegd van 64 m². Dit is 3,30 % van de te onderzoeken zone.

2.4.2 Assessment van de vondsten

Er werden vondsten ingezameld uit 12 contexten (Figuur 12, Figuur 13, Figuur 14, Figuur 15, Figuur 16, Figuur 17 en Figuur 18). Het gaat om vaatwerk en bouw materiaal in rood (geglazuurd) aardewerk en vaatwerk in majolica en faience.

Figuur 14: Vondstfoto binnenkant

Een eerste vondstcontext (V01) heeft betrekking op de buitenste laag van een ronde kuil (S2b). Er werd een wandfragment faience aangetroffen. Dit fragment bevat langs de binnenzijde een polychrome versiering. Er werd ook een randfragment van een teil en een wandfragment van een onbepaalde vorm in rood geglaazuurd aardewerk aangetroffen. De vondstcontext kan gedateerd worden in de nieuwe tijd.

De tweede vondstcontext (V02) heeft betrekking op kuil S8. Er werd een wandfragment rood aardewerk in aangetroffen. Dit fragment is langs de binnen- en buitenzijde geglazuurd met loodglazuur. Deze vondst kan gedateerd worden in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

De derde vondstcontext (V03) heeft betrekking op greppel S9. Er werd een ongeglazuurd wandfragment rood aardewerk aangetroffen. De vondst dateert in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

De vierde vondstcontext (V04) heeft betrekking op kuil S17. Er werd een randfragment rood aardewerk aangetroffen, afkomstig van een papkom. Dit fragment is langs de binnenzijde geglazuurd met loodglazuur. Deze vondst kan gedateerd worden in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

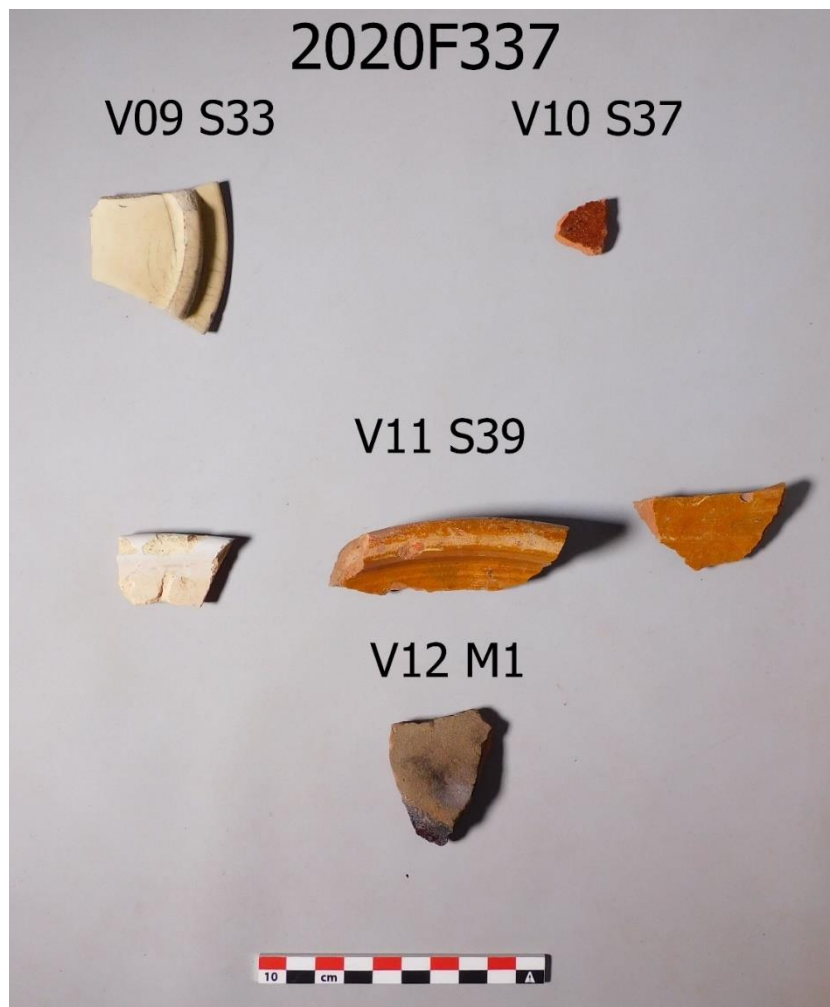
Figuur 15: Vondstfoto buitenkant

De vijfde vondstcontext (V05) heeft betrekking op kuil S17 en werd ingezameld bij het couperen van dit spoor. Er werd één rand- en één wandfragment in faience teruggevonden. Het wandfragment bevat blauwe versiering langs de buitenzijde. Verder werd er ook bouwmetaal in rood aardewerk aangetroffen. Het gaat hier om een wandfragment van een dakpan. Deze vondstcontext valt te dateren in de nieuwe tijd.

De zesde vondstcontext (V06) heeft betrekking op kuil S19. Er werd een randfragment van een teil in rood aardewerk ingezameld. Dit randfragment is langs de binnenzijde geglazuurd met loodglazuur. Verder werd er ook nog een fragment van bouwmetaal in rood aardewerk aangetroffen. Rood geglazuurd aardewerk kent een algemene datering in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

De zevende vondstcontext (V07) heeft betrekking op verstoring S25. In dit spoor werd een ongeglazuurd bodemfragment in rood aardewerk aangetroffen. Er werd ook een wandfragment in rood aardewerk teruggevonden met loodglazuur langs de binnenzijde. De vondsten dateren in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd. Echter de verstoring is eerder te dateren in de nieuwe tot de nieuwste tijd. Hierdoor kan er gesteld worden dat de vondst intrusief is.

De achtste vondstcontext (V08) heeft betrekking op kuil S28. In dit spoor werd een bodemfragment in rood aardewerk aangetroffen met loodglazuur langs de binnenzijde en roetaanslag langs de buitenzijde. Deze vondstcontext kan gedateerd worden in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd. Echter de kuil wordt in de nieuwste tijd gedateerd. De vondst wordt bijgevolg als intrusief beschouwd.

Figuur 16: Vondstfoto binnenkant

De negende vondstcontext (V09) heeft betrekking op verstoring S33. Er werd een randfragment van een deksel in faïence aangetroffen. De vondst valt te dateren in de nieuwe tot de nieuwste tijd.

De tiende vondstcontext (V10) heeft betrekking op kuil S37. Het omvat een wandfragment in rood aardewerk. Dit fragment heeft loodglazuur langs de beide zijden. De vondst kent een brede datering in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

De elfde vondstcontext (V11) heeft betrekking op kuil S39. In dit spoor werd een wandfragment in rood aardewerk met loodglazuur langs beide zijden aangetroffen. Er werd ook een randfragment van

een bord in majolica teruggevonden. Op de binnenzijde werd blauwe versiering aangebracht. Er werd ook nog een randfragment van een kom in rood aardwerk aangetroffen. Dit fragment heeft loodglazuur langs beide zijden. Deze vondstcontext kan gedateerd worden in de nieuwe tijd.

De twaalfde vondstcontext (V12) ten slotte heeft betrekking op het gootje M1. Bij het opkuisen van dit gootje werd er een bodemfragment in rood aardwerk aangetroffen. Het fragment heeft langs de binnenzijde loodglazuur en een roetaanslag langs de buitenzijde. Deze vondst is te dateren in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

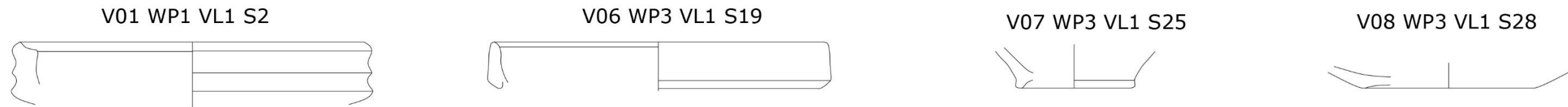
Figuur 17: Vondstfoto buitenkant

2020F337 (Plaat 1/1)	ID: Vondsttekening 1	Schaal 1:3 5 cm
-------------------------	----------------------	--------------------

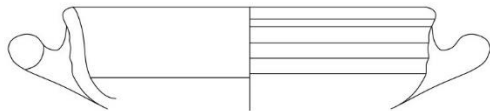
Rood aardewerk

Teil

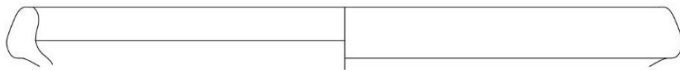
Bodems

V04 WP3 VL1 S17 - papkom

V11 WP4 VL1 S39 - kom

Faience - deksel

Majolica - bord

V09 WP4 VL1 S33

V11 WP4 VL1 S39

Figuur 18: Vondsttekeningen

2.4.3 Assessment van stalen

Er zijn geen archeologische vraagstellingen die aan de hand van staalname voor natuurwetenschappelijk materiaal onderzocht dienden te worden. Er is dus geen natuurwetenschappelijk onderzoek nodig.

2.4.4 Conservatie assessment

Er werden vondsten geregistreerd in 12 contexten tijdens het onderzoek. De vondsten kennen een goede bewaringstoestand. Indien de vondsten bewaard worden in een droge, stabiele omgeving, is geen bijkomende conservatie nodig.

2.4.5 Assessment van de landschappelijke ligging

De site kent geen complexe verticale stratigrafie (Figuur 11 en Figuur 22). De ondergrond bestaat uit een droge zandbodem. Er werden in totaal vier bodemprofielen geregistreerd, die qua bodemopbouw slecht kleine verschillen vertonen.

Ter hoogte van werkput 1 werd een eerste profiel geregistreerd (Figuur 19). Deze omvat een bodemopbouw met bovenaan een donkergrijze opgebrachte laag met een dikte van 70 cm. Deze laag werd gevolgd door een donkergrijze overgangslaag met lichtgrijze laagjes in. Het betreft een gebioturbeerde overgang van een A-horizont naar een C-horizont (A/C-horizont) met een dikte van 20 cm. Onder deze laag bevindt zich de gele moederbodem met oranje gleyvlekken (Cg-horizont). Profiel 4 dat werd geregistreerd in werkput 3 omvat een gelijkaardige bodemopbouw. Dit profiel heeft bovenaan een donkergrijze opgebrachte laag met een dikte van 82 cm. Hieronder bevindt zich de gebioturbeerde overgangslaag van een A-horizont naar een C-horizont (A/C-horizont) met een dikte van 22 cm. Echter in dit profiel heeft deze laag eerder een donker grijsbruine kleur met gele en oranje vlekken. Onder deze laag bevindt zich de gele moederbodem met oranje gleyvlekken (Cg-horizont).

Ter hoogte van werkput 1 werd nog een tweede profiel geregistreerd (Figuur 20). Dit om te peilen naar de diepte van de verstoring (S1). Deze omvat een bodemopbouw beginnend met een donkergrijze opgebrachte laag (Opg) met een dikte van 74 cm. Hieronder bevinden zich twee lagen van de verstoring. De eerste laag van de verstoring (S1a) heeft een donkergrijze kleur met bruine vlekken en heeft een dikte van 26 cm. De tweede laag (S1b) heeft een donker grijsbruine kleur en heeft een dikte van 30 cm. Onder deze laag bevindt zich de gele moederbodem met oranje gleyvlekken (Cg-horizont). De diepte van de C-horizont in het eerste profiel ligt op 90 cm onder het maaiveld. De diepte van de C-horizont in dit profiel ligt op 120 cm onder het maaiveld. Daaruit blijkt dat het bodemarchief in deze zone tot ca. 30 cm diep verstoord werd.

Ter hoogte van werkput 2 bevindt zich het laatste geregistreerde profiel (PR3). Deze omvat een bodemopbouw met bovenaan een donkerbruine opgebrachte laag met gele vlekken met een dikte van 40 cm (Figuur 21). Hieronder bevindt zich een tweede opgebrachte laag met een donkergrijze kleur met grijze vlekken en een dikte van 60 cm. Onder deze laag bevindt zich een eerste C-horizont die recentelijk verstoord is (Cxx-horizont). Deze laag heeft een lichtgele kleur met grijze vlekken. Onder deze laag bevindt zich de gele moederbodem (C-horizont).

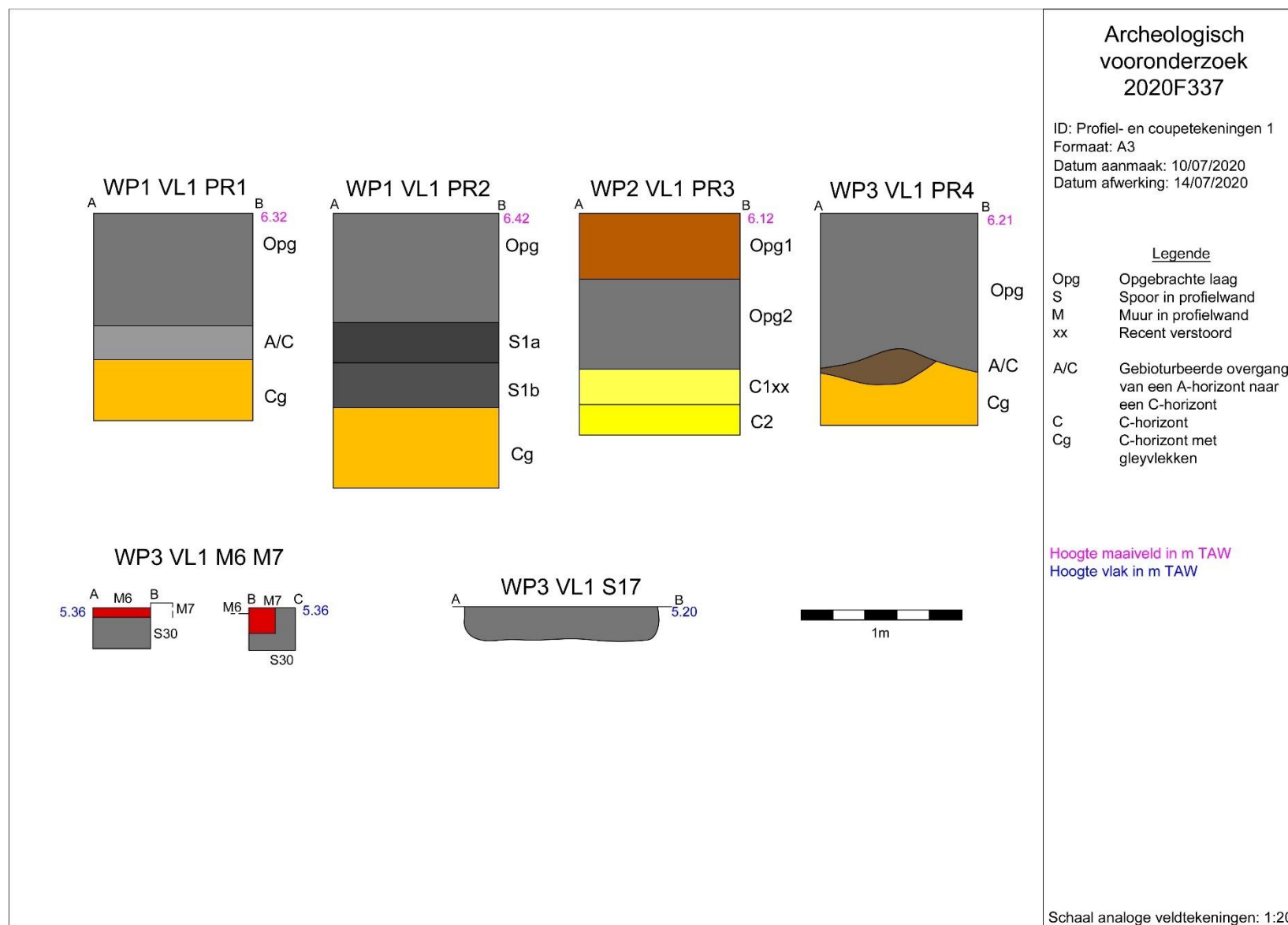
Figuur 19: Werkput 1, profiel 1 AB

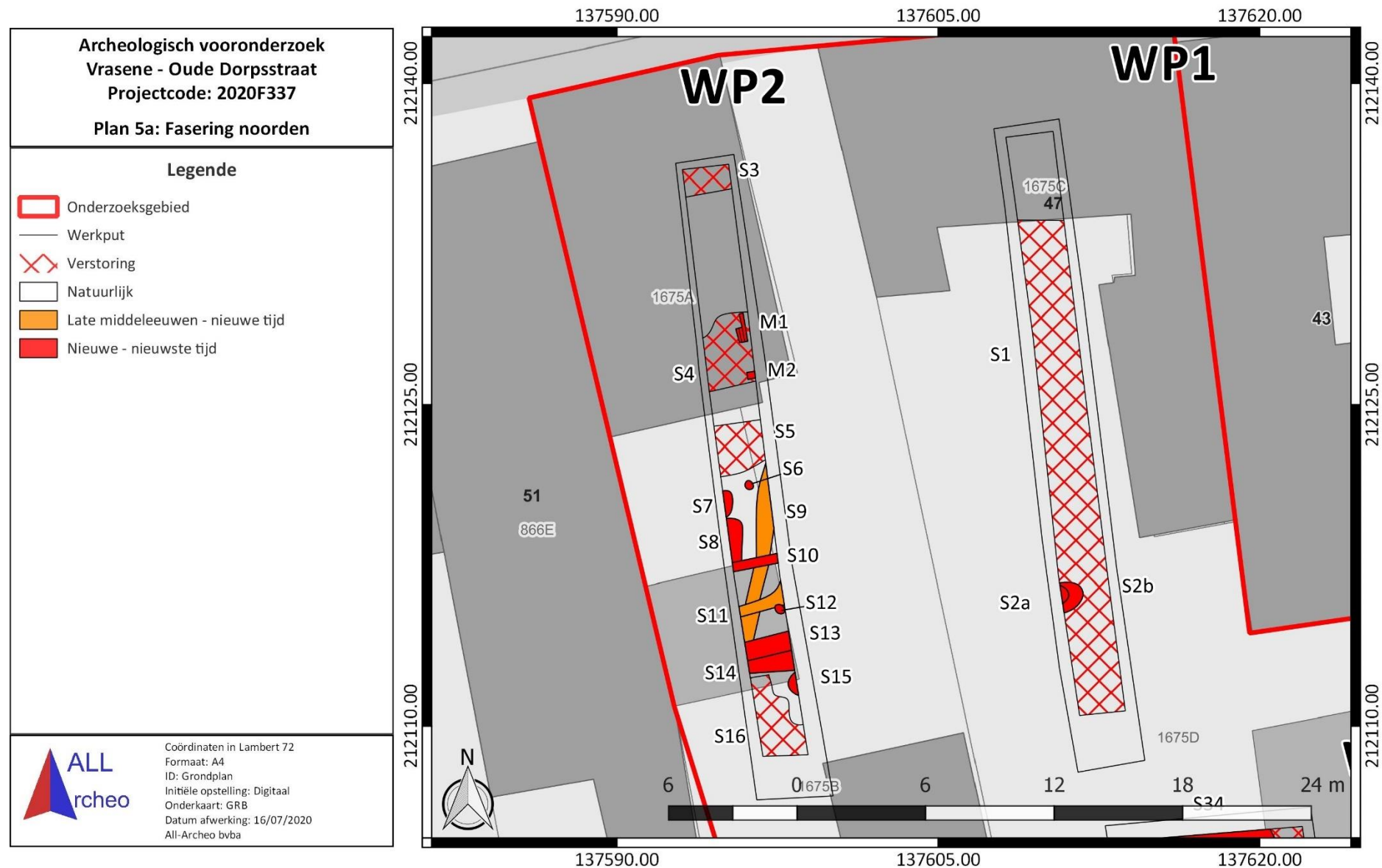
Figuur 20: Werkput 1, profiel 2 AB

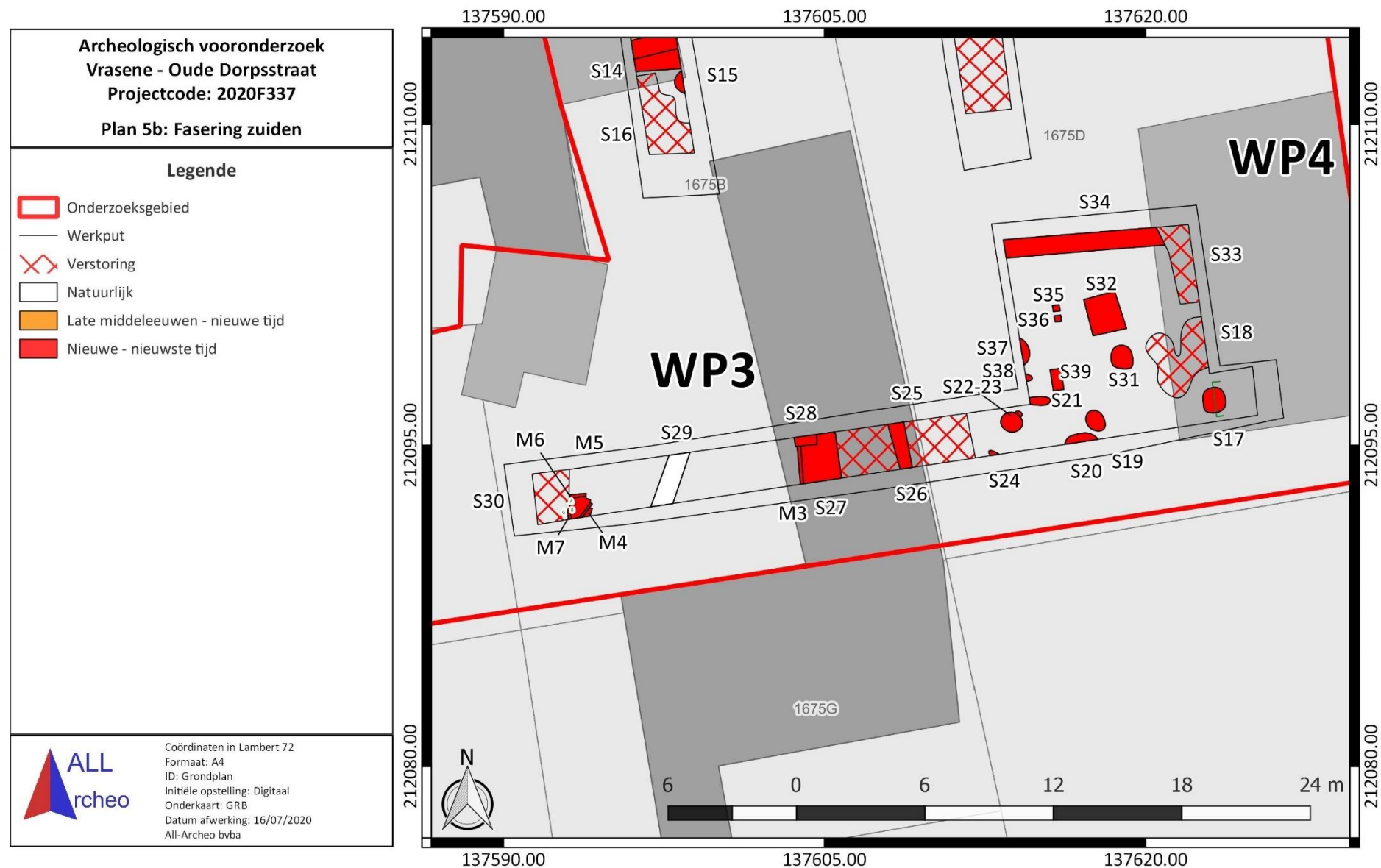
Figuur 21: Werkput 2, profiel 3 AB

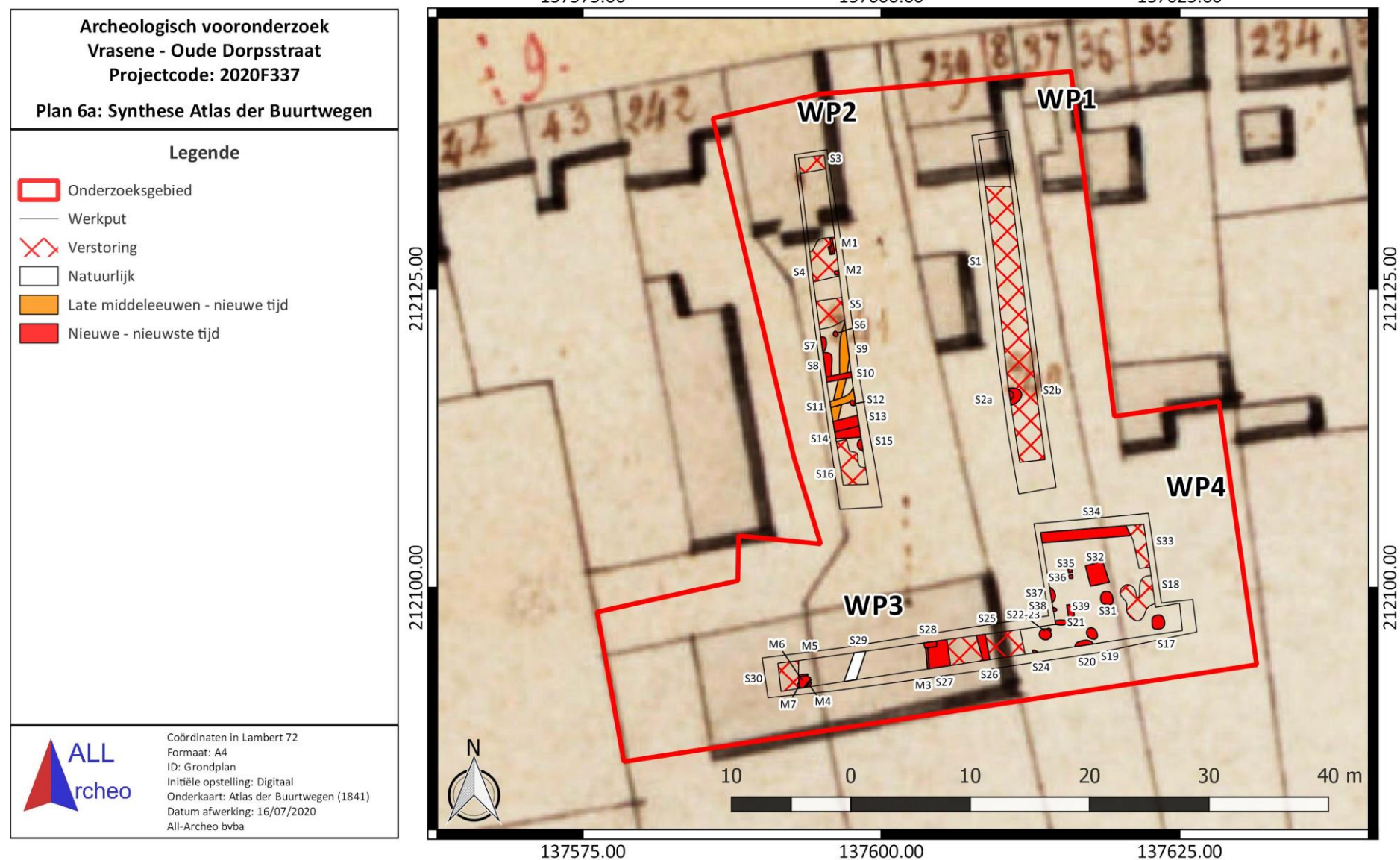
Figuur 22: Profiel- en coupetekeningen

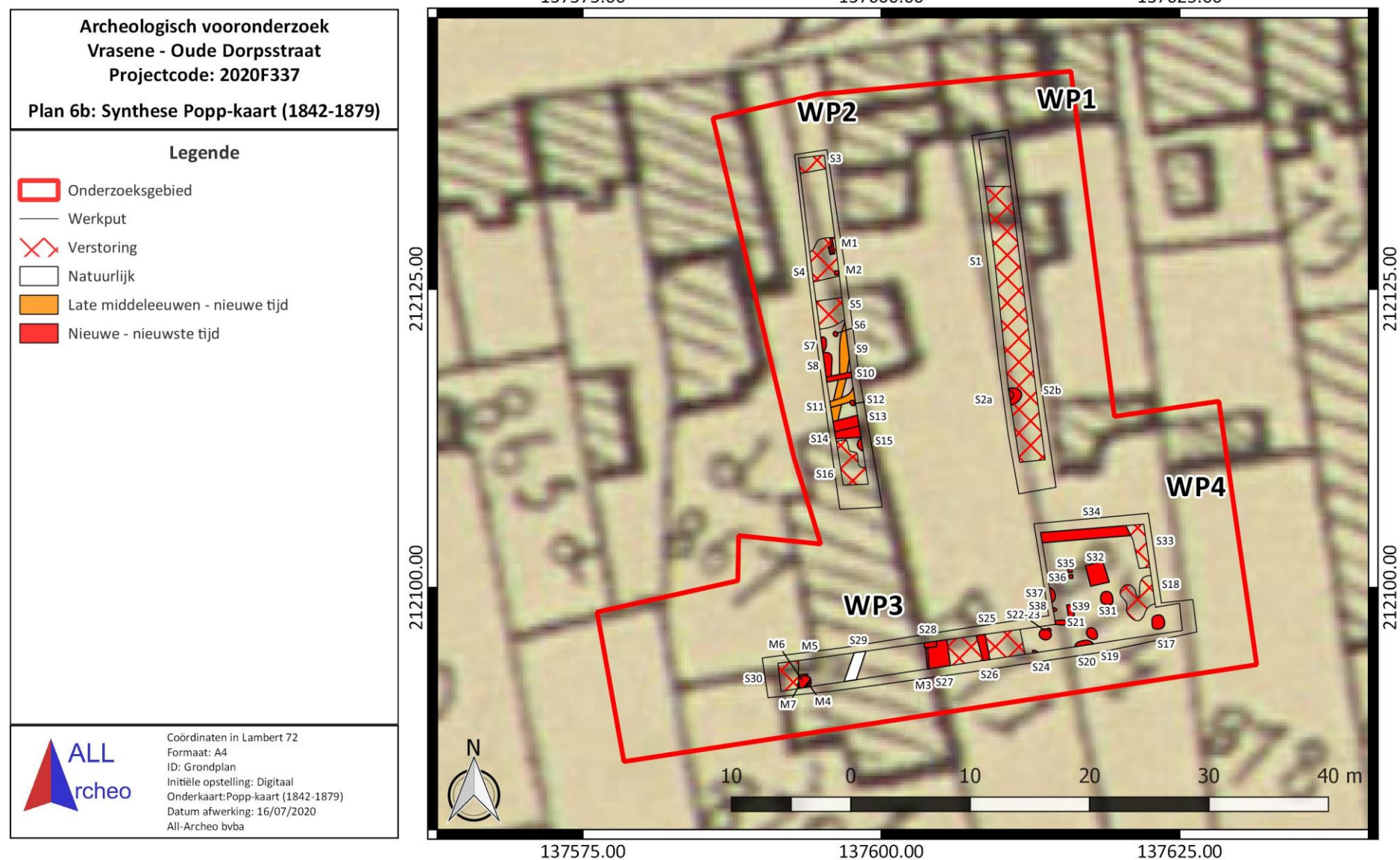
Figuur 23: Detail fasering noorden, weergegeven op het DTM Vlaanderen II 1 m of het GRB (www.geopunt.be)

Figuur 24: Detail fasering zuiden, weergegeven op het DTM Vlaanderen II 1 m of het GRB (www.geopunt.be)

Figuur 25: Overzicht situering muren en sporen, weergegeven op de Atlas der Buurtwegen (www.geopunt.be)

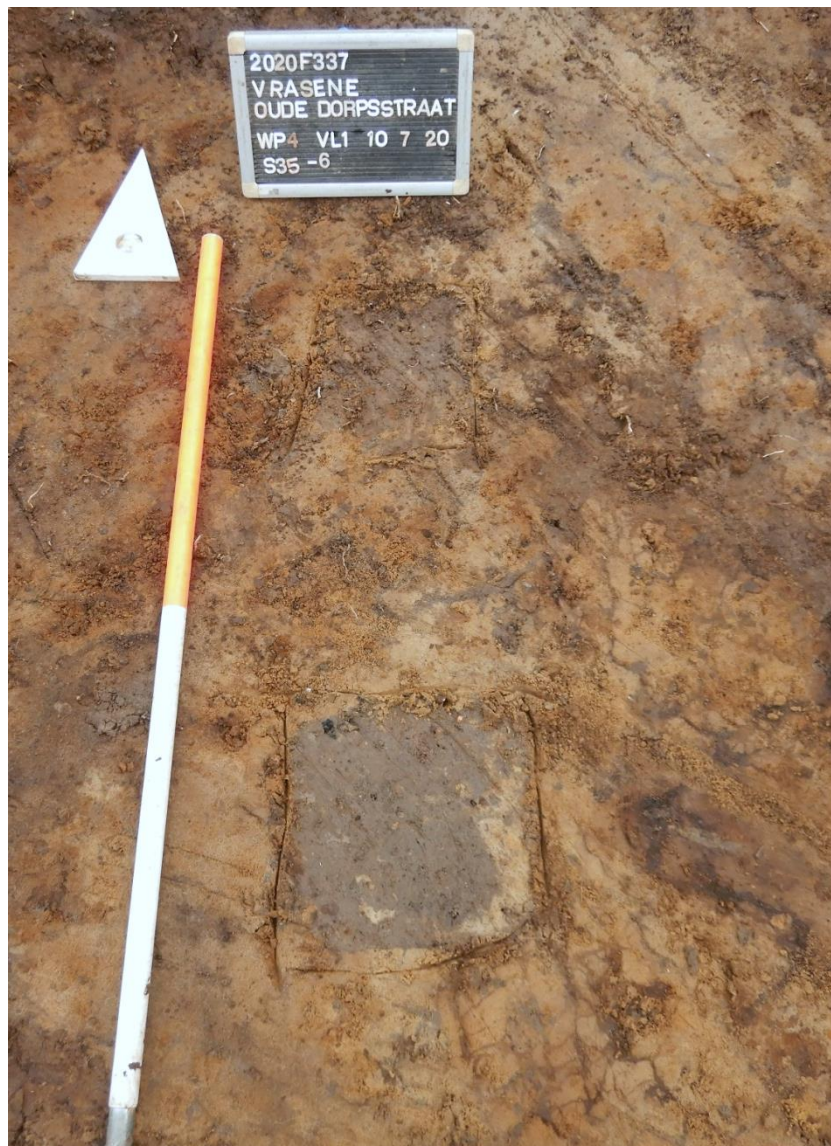
Figuur 26: Overzicht situering muren en sporen, weergegeven op de Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van Popp (www.geopunt.be)

2.4.6 Assessment van sporen

De site kent geen complexe verticale stratigrafie. In totaal werden er 39 sporen en zeven muurresten geregistreerd. De antropogene sporen omvatten verstoringen, een mogelijke waterput, puinkuilen, kuilen, greppels, uitbraaksporen, paalsporen en een vulling van een kelder. Verder werd er ook een natuurlijk spoor geregistreerd. De aangetroffen sporen worden per functionele categorie besproken

2.4.6.1 Paalsporen

Er werden in totaal zes paalsporen geregistreerd binnen het onderzoeksgebied, namelijk sporen 22, 24, 35, 36 en 38. Deze paalsporen variëren van een ronde of ovale vorm naar een vierkantige vorm. Ze hebben allemaal een donkergrijze vulling met grijze vlekken en bevatten al dan niet baksteenbrokjes. De grootte van sporen 22, 24, en 38 kunnen niet bepaald worden, omdat de sporen doorlopen buiten de werkputwand of onder een ander spoor. De gemiddelde afmeting bij sporen 35 en 36 is 30 cm op 30 cm. Op basis van de niet-uitgeloopte vulling en de scherpe aflijning in het vlak kunnen deze paalsporen gedateerd worden in de nieuwe tot de nieuwste tijd (Figuur 27).

Figuur 27: Paalsporen S35 en S36 in het vlak, werkput 4

2.4.6.2 Muren

Tijdens het onderzoek werden er resten van twee muren, een keldermuur, een gootje en resten van drie vloertjes aangetroffen.

Muur 1 is opgebouwd uit bakstenen van ca. 16 x 7 x 4 cm en kalkmortel die kalkstippen bevat (Figuur 28). Het heeft een noord-zuidoriëntatie en werd gezet in een streks verband. Het gaat om resten van een gootje. Muur 2 kent een gelijkaardige opbouw als M1 en ligt in het verlengde ervan. Waarschijnlijk maakt het deel uit van hetzelfde gootje. Bij de opkuis van muur 1 werd een bodemfragment in rood aardewerk aangetroffen. Rood aardewerk kent een algemene datering van de late middeleeuwen tot nieuwe tijd. Op basis van de baksteengrootte kunnen we stellen dat het muurwerk waarschijnlijk ten vroegste teruggaat tot in de nieuwe tijd. Door de sterke gelijkenis in gebruikte mortel en baksteengrootte met het muurwerk in de westelijke zone van werkput 3 is het gootje vermoedelijk eerder in verband te brengen met de historische bebouwing weergegeven op de Atlas der buurtwegen (1841) of de Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van Popp (1842-1879) en wordt het bijgevolg in de nieuwste tijd gedateerd.

Figuur 28: Gootje M1 en verstoring S4 in het vlak, werkput 2

Muurresten 4, 5 en 6 zijn resten van een vloer (Figuur 29 en Figuur 30). Muur 4 is opgebouwd uit baksteen en kalkmortel gezet in een onregelmatig verband en loopt langs muur 5. Muur 5 en muur 6 zijn opgebouwd uit bakstenen van ca. 16 x 8 x 4 cm met een kalkmortel gezet in een kops verband. Muur 5 vormt een boord rond muur 6. Muur 7 is opgebouwd uit baksteen, met een afmeting van ca. 16 x 8 x 4, gezet in een kops verband. Wanneer deze muurresten worden vergeleken met de Atlas der buurtwegen (1841) en de Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van Popp (1842-1879) kan er gesteld worden dat deze resten kunnen gecorreleerd worden aan de aanwezige bebouwing die te zien is op deze kaarten (Figuur 25 en Figuur 26). Op basis hiervan en de afmetingen van de bakstenen worden deze muurresten gedateerd in de nieuwste tijd (Figuur 24). De muren zijn onvolledig en slechts ondiep bewaard.

Figuur 29: Vloerresten M4, M5, M6 en muurrest M7 in het vlak, werkput 3

Figuur 30: Vloerrest M6 en muurrest M7 in een coupe ABC, werkput 3

Muur 3 is opgebouwd uit bakstenen van ca. 15 x 8 x 5 cm en kalkmortel die kalkstippen bevat (Figuur 31). Het heeft een noord-zuidoriëntatie en heeft een afwisselend kops- en streksverband. Deze muur staat in relatie tot spoor 27. Het betreft een keldermuur waarbij spoor 27 geïdentificeerd kan worden als de vulling van deze kelder (Figuur 31). Spoor 27 heeft een donkergrijze vulling met grijze vlekken. De resten van muur 3 zijn in verband te brengen met de recente bebouwing die tot voor kort aanwezig was binnen het onderzoeksgebied (Figuur 24).

Figuur 31: Keldermuur M3, vulling van de kelder S27 en kuil S28 in het vlak, werkput 3

2.4.6.3 Kuilen

Binnen het onderzoeksgebied werden in totaal negen sporen als kuil geïnterpreteerd, namelijk sporen 8, 17, 19, 20, 21, 23, 28, 27 en 39. Spoor 8 is een donkergrijze kuil met grijze vlekken. In de vulling werden baksteenbrokjes vastgesteld (Figuur 32). De vorm en grootte van spoor 8 kon niet bepaald worden, omdat het spoor doorloopt buiten de werkputwand. Het aangetroffen vondstmateriaal wordt gedateerd in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd (Figuur 23). Op basis van de aard van de vulling de inclusies en het vondstmateriaal is de kuil aan de nieuwe tijd toe te schrijven.

Sporen 17, 19, 20, 21, 23 en 37 zijn gelijkaardige kuilen. Deze kuilen zijn ovaal van vorm met een gemiddelde afmeting van 1,06 m op 0,93 m. Ze hebben een donkergrijze vulling met grijze vlekken. Op basis van de aangetroffen vondsten in deze kuilen (V04, V05, V06 en V10) en de scherpe aflijning van de sporen in het vlak en in de coupe, zijn deze sporen te dateren in de nieuwe tijd (Figuur 22, Figuur 24 en Figuur 33). De precieze functie van de kuilen is niet helemaal duidelijk.

Spoor 39 werd geïnterpreteerd als een kuil. Deze kuil is rechthoekig van vorm en heeft een donkergrijze vulling met grijze vlekken (Figuur 34). In de vulling werden baksteenbrokjes vastgesteld. Deze kuil heeft een afmeting van 1 x 0,50 m. Op basis van de scherpe aflijning in het vlak en het vondstmateriaal (V11), is het spoor toe te schrijven aan de nieuwe tijd (Figuur 24).

Figuur 32: Kuil S8 in het vlak, werkput 2

Figuur 33: Kuil S17 in het vlak (links) en in coupe (rechts), werkput 3

Spoor 28 werd ook geïdentificeerd als een kuil. Deze is rechthoekig van vorm. De grootte van de kuil kon niet bepaald worden, omdat deze doorloopt buiten de werkputwand. De vulling is lichtbeige van kleur met grijze vlekken (Figuur 35). Spoor 28 snijdt door spoor 27, dat in de nieuwste tijd gedateerd werd. Bijgevolg dateert spoor 28 in de nieuwste tijd (Figuur 35).

Er werden zes sporen als puinkuilen geïnterpreteerd, namelijk sporen 6, 7, 12, 15, 31 en 32. Deze werden op basis van hun vulling en scherpe aflijning in het vlak gedateerd in de nieuwe tot de nieuwste tijd (Figuur 23, Figuur 24 en Figuur 36).

Binnen de verstoring spoor 1 werd een rond spoor, spoor 2, geregistreerd. Het wordt als kuil geïnterpreteerd. Het beschikt over een donkergrijze kern (S2a). Laag b van het spoor heeft een donkere bruingrijze kleur. Beide lagen bevatten baksteenbrokjes (Figuur 37). De grootte van spoor 2 kon niet bepaald worden, omdat het spoor doorloopt buiten de werkputwand. Het vondstmateriaal (V01) dat aan het vlak werd aangetroffen, levert eerder een datering op in de nieuwe tijd. Spoor 2 gaat echter door de verstoring spoor 1 dat in de nieuwste tijd gedateerd wordt. Het spoor dateert bijgevolg eveneens in de nieuwste tijd. De vondsten zijn als intrusief te beschouwen.

Figuur 34: Kuil S39 in het vlak, werkput 4

Figuur 35: Kuil S28 in het vlak, werkput 3

Figuur 36: Puinkuil S6 in het vlak, werkput 2

Figuur 37: Kuil S2 in het vlak, werkput 1

2.4.6.4 Greppels

Er werden in totaal zes greppels geregistreerd binnen het onderzoeksgebied, namelijk sporen 9, 11, 13, 14 en 34. Spoor 9 is een greppel met een noord-zuidoriëntatie, een breedte van ca. 78 cm, en beschikt over een donkergrijze vulling met grijze vlekken (Figuur 39). Op basis van het vondstmateriaal (V03) wordt de greppel gedateerd in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd (Figuur 23). Spoor 11 heeft een breedte van ca. 1,09 m en een gelijkaardige vulling als die van spoor 9 en kent een oost-westoriëntatie (Figuur 38). De greppel wordt aan dezelfde periode toegeschreven. De functie van de greppels is onduidelijk.

Figuur 38: Greppels S9, S11, S13 en S14 en puinkuil S12 in het vlak, werkput 2

Sporen 13, 14 en 34 zijn greppels met een donkergrijze vulling met grijze vlekken en hebben een oost-westoriëntatie (Figuur 38 en Figuur 40). Ze hebben een breedte tussen ca. 86 en 94 cm. De vulling van deze greppels bevat baksteenbrokjes. Op basis van de scherpe aflijning in het vlak en de vulling kunnen deze greppels gedateerd worden in de nieuwe tot de nieuwste tijd (Figuur 23 en Figuur 24). De functie van de greppels is onduidelijk.

Figuur 39: Greppel S9 in het vlak, werkput 2

Figuur 40: Grepel S34 in het vlak, werkput 4

2.4.6.5 Uitbraaksporen

Er werden binnen het onderzoeksgebied twee uitbraaksporen geregistreerd, namelijk spoor 10 en 26 (Figuur 41). Deze uitbraaksporen zijn te relateren aan de bouw- en afbraakactiviteiten van de tot recent aanwezige bebouwing binnen het onderzoeksgebied (Figuur 23, Figuur 24 en Figuur 41). Ze worden bijgevolg gedateerd in de nieuwste tijd.

Figuur 41: Uitbraakspoor S10 in het vlak, werkput 2

2.4.6.6 Verstoringen

Verspreid over het terrein werden een aantal verstoringen vastgesteld. Deze hebben een enigszins negatieve impact op de bewaring van het bodemarchief. Het gaat om acht verstoringen, namelijk spoor 1, 3, 4, 5, 16, 18, 25, 30 en 33. Deze verstoringen zijn te relateren aan de bouw- en afbraakactiviteiten van de tot recent aanwezige bebouwing binnen het onderzoeksgebied (Figuur 42). In profiel 2 in werkput 1 werd de verstoringdiepte van spoor 1 vastgesteld tot op een diepte van ca. 120 cm (Figuur 20 en Figuur 22). De verstoringen worden gedateerd in de nieuwste tijd.

Figuur 42: Verstoring S1 in het vlak, werkput 1

2.4.6.7 *Natuurlijk spoor*

Spoor 29 is een langwerpig spoor en beschikt over een lichtgrijze vulling met bruine vlekken. Op basis van de grillige en onduidelijke aflijning van het spoor in het vlak en de sterk uitgeloopte vulling, werd het geïdentificeerd als een natuurlijk spoor (Figuur 43).

Figuur 43: Natuurlijk spoor S29 in het vlak, werkput 3

2.4.7 Assessment van het onderzochte gebied

Na uitvoering van de voorgaande stappen kunnen de onderzoeksvragen beantwoord worden.

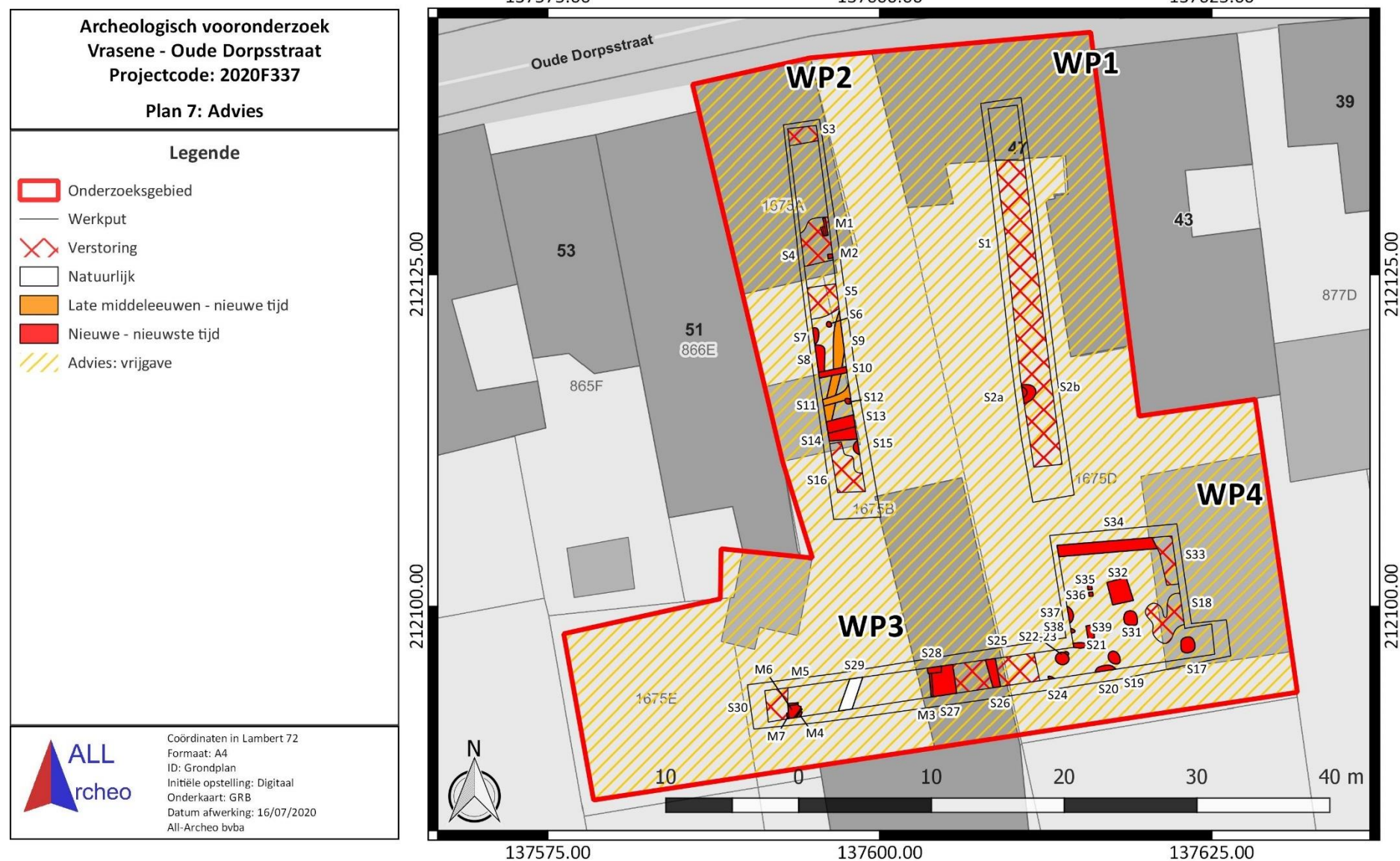
- Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in de ruimte en in de tijd?
 - Er zijn archeologische sporen aanwezig. Het gaat om verstoringen, (puin)kuilen, greppels, uitbraaksporen, paalsporen, een vulling van een kelder en muurresten.
 - Tijdens het onderzoek werden er resten van twee muren, een keldermuur, een gootje en resten van drie vloertjes aangetroffen. Met uitzondering van de keldermuur zijn de overige muurresten terug te brengen tot de bebouwing weergegeven op 19de-eeuws kaartmateriaal. De keldermuur wordt in verband gebracht met een gebouw dat tot recent op het terrein aanwezig was.
 - De verstoringen en de uitbraaksporen zijn eveneens van recente aard en hoofdzakelijk te relateren aan de afbraak van de bebouwing die op het terrein aanwezig was.
 - De (puin)kuilen werden op basis van de aard van de vulling, de inclusies, het vondstmateriaal en/of de scherpe aflijning in het vlak gedateerd in de nieuwe en/of de nieuwste tijd. Hun exacte functie is niet geheel duidelijk. Ook de paalsporen zijn aan deze periode toe te schrijven.
 - Twee greppels worden op basis van aangetroffen vondsten gedateerd in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd. De andere greppels zijn toe te schrijven aan de nieuwe tot de nieuwste tijd.
- Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?
 - De functie van de aanwezige paalsporen, greppels, puinkuilen en kuilen is niet meteen duidelijk, maar staat vermoedelijk in verband met het recente gebruik van het terrein. De verstoringen en de uitbraaksporen zijn eveneens van recente aard en hoofdzakelijk te relateren aan de afbraak van de bebouwing die op het terrein aanwezig was. Een beperkt aantal muurresten is te correleren aan de 19de-eeuwse bebouwing die weergegeven wordt op de Atlas der Buurtwegen en de Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van Popp. Er werden geen sporen van grotere ouderdom teruggevonden.
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische sporen?
 - De sporen tekenen zich duidelijk af in het vlak. Wel hebben recente bouw- en afbraakwerken gezorgd voor een verstoring van het archeologisch niveau. De sporen kennen hierdoor slechts een matige bewaringstoestand.
 - Recente bouw- en afbraakwerken hebben eveneens voor een slechte bewaringstoestand van de muren gezorgd. Er werden slechts enkele muurresten geregistreerd die teruggaan tot historische bebouwing op het terrein. Het gaat om beperkte resten die niet in hun volledigheid bewaard zijn en onderbroken worden door verstoorde zones.
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?
 - De vondsten die aangetroffen werden, kennen een goede bewaringstoestand. Indien ze bewaard worden in een stabiele omgeving, zijn geen bijkomende conserverende maatregelen nodig.
- Wat is de potentiële kennisvermeerdering van een eventuele opgraving?
 - De potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving is laag. De sporen zijn hoofdzakelijk te dateren in de post-middeleeuwse periode. Twee greppels gaan mogelijk terug tot in de late middeleeuwen. De functie van de sporen is niet meteen duidelijk, maar staat vermoedelijk in verband met het recente gebruik van het terrein. De verstoringen en de uitbraaksporen zijn eveneens van recente aard en hoofdzakelijk

te relateren aan de afbraak van de bebouwing die op het terrein aanwezig was. De aangetroffen muurresten zijn grotendeels toe te wijzen aan bebouwing weergegeven op 19de-eeuws kaartmateriaal. Er werden geen oudere sporen van bewoning of van andere menselijke activiteiten aangetroffen. De aanwezige sporen werden voldoende onderzocht tijdens het proefsleuvenonderzoek. Er is geen sprake van een waardevolle archeologische vindplaats.

- Zijn er sporen aanwezig die inzicht kunnen verschaffen in het ontstaan en de ontwikkeling van de dorpskern van Vrasene?
 - Nee, de sporen staan voornamelijk in verband met de recente ingebruikname van het terrein. Ze zijn toe te schrijven aan de post-middeleeuwse periode en kennen eerder een matige tot slechts bewaringstoestand. Er werden geen oudere sporen van bewoning of andere menselijke activiteiten aangetroffen die inzicht kunnen verschaffen in de ontwikkeling van de dorpskern van Vrasene.
- Is er mogelijkheid tot behoud in situ en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
 - Gezien de geplande bodemingreep is geen behoud in situ mogelijk. Er zijn echter geen maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen. De aanwezige archeologische resten kennen een matige tot slechte bewaring, waardoor de potentiële kenniswinst van verder vervolgonderzoek te gering is om de kosten van dit onderzoek te verantwoorden.
- Indien behoud in situ van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?
 - Het onderzochte gebied leverde sporen op. Het gaat om (puin)kuilen, greppels, uitbraaksporen, paalsporen, muurresten en een vulling van een kelder. De sporen dateren voornamelijk in de nieuwe en de nieuwste tijd. Enkele sporen dateren van de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd. Er werden geen oudere sporen van bewoning of van andere menselijke activiteiten aangetroffen. De muurresten zijn toe te schrijven aan bebouwing op het terrein die minstens teruggaat tot de 19de eeuw. De resten zijn echter ondiep en slechts gedeeltelijk bewaard. De aangetroffen sporen en muren werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud *in situ* of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende maatregelen nodig geacht (Figuur 44).

2.4.8 Interpretatie, beschrijving van de potentiële kennis, waardering en afweging noodzaak verder onderzoek

Het proefsleuvenonderzoek heeft de informatie uit het bureauonderzoek kunnen aanvullen en bijstellen. Het is nu duidelijk dat in de te onderzoeken zone hoofdzakelijk archeologische sporen aanwezig zijn uit de post-middeleeuwse periode. Twee greppels gaan mogelijk terug tot in de late middeleeuwen, maar oudere sporen van bewoning of andere menselijke activiteiten werden niet aangetroffen. De sporen omvatten verstoringen, (puin)kuilen, greppels, uitbraaksporen, paalsporen, een vulling van een kelder en muurresten. De functie van de aanwezige paalsporen, greppels, en (puin)kuilen is niet meteen duidelijk, maar staat vermoedelijk in verband met het recente gebruik van het terrein. De aangetroffen muurresten zijn te correleren aan bebouwing die teruggaat tot historische bebouwing weergegeven op de 19de-eeuwse Atlas der Buurtwegen en Popp-kaart. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek doen besluiten dat de archeologische resten op het terrein een matige tot slechte bewaring kennen. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan de aanwezigheid van verstoorde zones als gevolg van de afbraakwerken die op het terrein plaatsvonden. De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud in situ of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende maatregelen nodig geacht (Figuur 44).

Figuur 44: Overzicht van de nodig geachte maatregelen, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

3 Samenvatting

Uit het bureauonderzoek kunnen we besluiten dat het terrein een hoog archeologisch potentieel kent voor sporen van bewoning en van begraving uit de metaaltijden, de Romeinse tijd, de volle middeleeuwen, de late middeleeuwen, de nieuwe tijd en de nieuwste tijd. Dit is te wijten aan de locatie van het onderzoeksgebied in de historische dorpskern van Vrasene, die teruggaat tot de 12de eeuw. Er was een lage verwachting naar de aanwezigheid van een steentijd artefactensite vanwege de vele historische bodemingrepen die op het terrein hebben plaatsgevonden. Hierdoor werd er meteen overgegaan naar een proefsleuvenonderzoek.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden er archeologische sporen aangetroffen, verspreid over het volledige terrein. De sporen die werden aangetroffen, omvatten, verstoringen, (puin)kuilen, greppels, uitbraaksporen, paalsporen, een vulling van een kelder en muurresten. Het merendeel van de sporen is te dateren in de nieuwe tot de nieuwste tijd. Twee greppels gaan terug tot de late middeleeuwen tot nieuwe tijd. De aanwezige muurresten zijn te correleren aan recente bebouwing en de bebouwing die weergegeven wordt op de Atlas der Buurtwegen (1841) en de Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van Popp (1842-1879).

De aangetroffen archeologische resten op het terrein kennen een matige tot slechte bewaring. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan de aanwezigheid van verstoorde zones als gevolg van de afbraakwerken die op het terrein plaatsvonden. De sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud in situ of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen meer nodig geacht in het kader van de geplande werken op het terrein.

4 Bibliografie

4.1 Publicaties

Reyns, N., 2019: Programma van maatregelen Vrasene (Beveren) – Oude Dorpsstraat 45-47a-49, Temse (*Rapporten All-Archeo bvba 791*).

Reyns N./ R. Ferket, 2019: Archeologienota Vrasene (Beveren) – Oude Dorpsstraat 45-47a-49, (*Rapporten All-Archeo bvba 791*), Temse.

4.2 Websites

Centrale Archeologische Inventaris (2020)
<https://cai.onroenderfgoed.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2020)
<http://dov.vlaanderen.be>

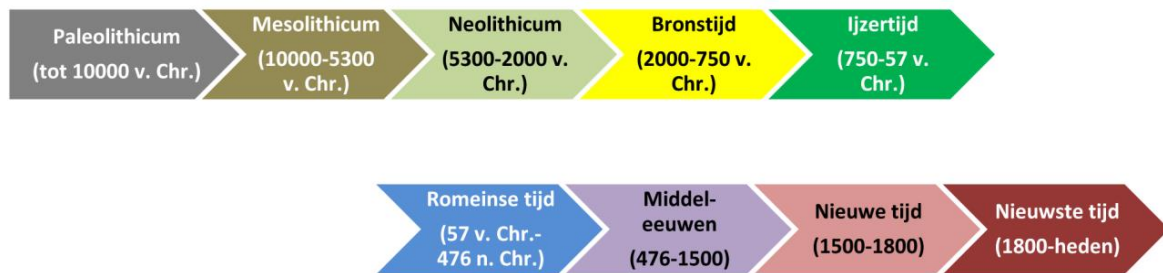
Geoportaal Onroerend Erfgoed (2020)
<https://geo.onroenderfgoed.be/>

Geopunt Vlaanderen (2020)
<http://www.geopunt.be/>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2020)
<https://www.onderzoeksbalans.be>

5 Bijlagen

5.1 Archeologische periodes

5.2 Plannenlijst

Plannenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2020F337

Plan-nummer	Onderwerp/type	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
P1	Kadasterplan	1:1	Digitaal	11/03/2019
P2	Topografische kaart	1:1	Digitaal	11/03/2019
P3	Verstorings kaart	1:1	Digitaal	11/03/2019
P4	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	11/03/2019
P5	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	11/03/2019
P6	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	11/03/2019
P7	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	11/03/2019
P8	Programma van maatregelen: inplanting proefsleuven	1:1	Digitaal	11/03/2019
P9	Situering	1:1	Digitaal	16/07/2020
P10	Bodempromen en hoogtes	1:1	Digitaal	16/07/2020
P11	Allesporenkaart	1:1	Digitaal	16/07/2020
P12	Allevondstenkaart	1:1	Digitaal	16/07/2020
P13	Fasering noorden	1:1	Digitaal	16/07/2020
P14	Fasering zuiden	1:1	Digitaal	16/07/2020
P15	Synthese Atlas der Buurtwegen	1:1	Digitaal	16/07/2020
P16	Synthese Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van Popp	1:1	Digitaal	16/07/2020
P17	Advies	1:1	Digitaal	16/07/2020

5.3 Fotolijst

Fotolijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2020F337

ID	Type	Werk-put	Sector/vak	Vlak	Spoor/ profiel/ vondst	Begin/einde	Vervaardiging	Datum
F1	Overzichtsfoto	/	/	/	/	/	Digitaal	10/07/2020
F2	Vondstfoto	1-3	/	1	S2, S8, S9, S17, S19, S25, S28 binnenkant	/	Digitaal	15/07/2020
F3	Vondstfoto	1-3	/	1	S2, S8, S9, S17, S19, S25, S28 buitenkant	/	Digitaal	15/07/2020
F4	Vondstfoto	2-4	/	1	S33, S37, S39, M1 binnenkant	/	Digitaal	15/07/2020

ID	Type	Werk-put	Sector/vak	Vlak	Spoor/ profiel/ vondst	Begin/einde	Vervaardiging	Datum
F5	Vondstfoto	2-4	/	1	S33, S37, S39, M1 buitenkant	/	Digitaal	15/07/2020
F6	Profielfoto	1	/	1	PR1	AB	Digitaal	10/07/2020
F7	Profielfoto	1	/	1	PR2	AB	Digitaal	10/07/2020
F8	Profielfoto	1	/	1	PR1	AB	Digitaal	10/07/2020
F9	Spoorfoto	4	/	1	S35, S36	/	Digitaal	10/07/2020
F10	Spoorfoto	2	/	1	M1, S4	/	Digitaal	10/07/2020
F11	Spoorfoto	3	/	1	M4, M5, M6, M7	/	Digitaal	10/07/2020
F12	Spoorfoto	3	/	1	M6, M7	ABC	Digitaal	10/07/2020
F13	Spoorfoto	3	/	1	M3, S27, S28	/	Digitaal	10/07/2020
F14	Spoorfoto	2	/	1	S8	/	Digitaal	10/07/2020
F15	Spoor- en coupefoto	3	/	1	S17	AB	Digitaal	10/07/2020
F16	Spoorfoto	4	/	1	S39	/	Digitaal	10/07/2020
F17	Spoorfoto	3	/	1	S28	/	Digitaal	10/07/2020
F18	Spoorfoto	2	/	1	S6	/	Digitaal	10/07/2020
F19	Spoorfoto	2	/	1	S2	/	Digitaal	10/07/2020
F20	Spoorfoto	2	/	1	S9, S11, S12, S13, S14	/	Digitaal	10/07/2020
F21	Spoorfoto	2	/	1	S9	/	Digitaal	10/07/2020
F22	Spoorfoto	4	/	1	S34	/	Digitaal	10/07/2020
F24	Spoorfoto	1	/	1	S1	/	Digitaal	10/07/2020
F23	Spoorfoto	2	/	1	S10	/	Digitaal	10/07/2020
F25	Spoorfoto	3	/	1	S29	/	Digitaal	10/07/2020

5.4 Tekeningenlijst

Tekeningenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2017K80

ID	Type	Onderwerp	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
T1	Profiel- en coupe-tekening	WP1 PR1 AB, WP1 PR2 AB, WP2 PR3 AB, WP3 PR4 AB, WP3 VL1 M6, M7 AB BC	1:1	Digitaal	14/07/2020

5.5 Dagrapporten

5.5.1 Dagrapporten proefsleuvenonderzoek: projectcode 2020F337

Het proefsleuvenonderzoek duurde slechts één dag. Er werd geen dagrapport bijgehouden omdat de gegevens die normaliter in een dagrapport opgenomen zouden worden, afleesbaar zijn in het verslag van resultaten.

5.6 Vondstenlijst

Vondstenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2020F337

Gebruikte afkortingen:

LME: late middeleeuwen

AW: aardewerk

NT: nieuwe tijd

VW: vaatwerk

NST: nieuwste tijd

org. mat.: organisch materiaal

Datum	Vondst -nr.	Werkput	Sector	Vak/ kwadr./ coupe/ profiel	Spoor/ muur/ laag	Vlak	Inzamel- wijze	Maas- wijdte	Categorie	Aantal fragmenten	Datering productie	Homogeniteit	Foto/Tekening/plan
10/07/2020	V01	1	/	/	S2b	1	Vlak	/	AW VW	3	NT	Intrusief	F2-3
10/07/2020	V02	2	/	/	S8	1	Vlak	/	AW VW	1	LME-NT	Homogeen	F2-3
10/07/2020	V03	2	/	/	S9	1	Vlak	/	AW VW	1	LME-NT	Homogeen	F2-3
10/07/2020	V04	3	/	/	S17	1	Vlak	/	AW VW	1	LME-NT	Homogeen	F2-3
10/07/2020	V05	3	/	/	S17	1	Coupe	/	AW VW	2	NT	Homogeen	F2-3
10/07/2020	V05	3	/	/	S17	1	Coupe	/	AW BM	1	/	Homogeen	F2-3
10/07/2020	V06	3	/	/	S19	1	Vlak	/	AW VW	1	LME-NT	Homogeen	F2-3
10/07/2020	V06	3	/	/	S19	1	Vlak	/	AW BM	1	/	Homogeen	F2-3
10/07/2020	V07	3	/	/	S25	1	Vlak	/	AW VW	2	LME-NT	Intrusief	F2-3
10/07/2020	V08	3	/	/	S28	1	Vlak	/	AW VW	1	LME-NT	Intrusief	F2-3
10/07/2020	V09	4	/	/	S33	1	Vlak	/	AW VW	1	NT-NST	Homogeen	F4-5
10/07/2020	V10	4	/	/	S37	1	Vlak	/	AW VW	1	LME-NT	Homogeen	F4-5
10/07/2020	V11	4	/	/	S39	1	Vlak	/	AW VW	3	NT	Homogeen	F4-5
10/07/2020	V12	2	/	/	M1	1	Vlak	/	AW VW	1	LME-NT	Homogeen	F4-5

5.7 Sporenlijst

Gebruikte afkortingen:

Afm.: afmetingen

ONB: Onbepaalde datering

NT: Nieuwe tijd

NST: Nieuwste tijd

OD: ouder dan

JD: jonger dan

Sporenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2020F337

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Vlak	Tek. / plan	Vorm	Aard	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Aflijning	Interpretatie	Datering	Spoor-associatie / spoorrelatie	Vondstnrs - staalnrs.
10/07/2020	1	1	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GE)	Zand, zeer los	BST, MO, isolatie	Geen	Duidelijk	Verstoring	NST	OD S2	
10/07/2020	2a	1	1	P9-17	Rond	Heterogeen, gevlekt	DGR (LGR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Kern kuil	NST	JD S1	
10/07/2020	2b	1	1	P9-17	Rond	Heterogeen, gevlekt	DBR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Kuil	NST	JD S1	V01
10/07/2020	3	2	1	P9-17	Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST		
10/07/2020	4	2	1	P9-17	Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GE)	Zand, vrij vast	BST, isolatie	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	JD M1 en M2	
10/07/2020	5	2	1	P9-17	Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GE)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST		
10/07/2020	6	2	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Puinkuil	NT-NST		
10/07/2020	7	2	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DBEI (GR)	Zand, vrij vast	Puin	Weinig	Duidelijk	Puinkuil	NT-NST		
10/07/2020	8	2	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Kuil	NT	OD S10	V02
10/07/2020	9	2	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Greppel	LME-NT	OD S10, S11 en S13	V03
10/07/2020	10	2	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (RO)	Zand, vrij vast	BST MO	Geen	Duidelijk	Uitbraakspoor	NST	JD S8 en S9	
10/07/2020	11	2	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Greppel	LME-NT	OD S12 / JD S9	
10/07/2020	12	2	1	P9-17	Afgerond vierkant	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST, MO	Weinig	Duidelijk	Puinkuil	NT-NST	JD S11	

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Vlak	Tek. / plan	Vorm	Aard	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Aflijning	Interpretatie	Datering	Spoor-associatie / spoorrelatie	Vondstnrs - staalnrs.
10/07/2020	13	2	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Greppel	NT-NST	JD S9	
10/07/2020	14	2	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Greppel	NT-NST		
10/07/2020	15	2	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Puinkuil	NT-NST		
10/07/2020	16	2	1	P9-17	Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST		
10/07/2020	17	3	1	P9-17, T1	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Kuil	NT		V04, V05
10/07/2020	18	3-4	1	P9-17	Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST		
10/07/2020	19	3	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Kuil	NT		V06
10/07/2020	20	3	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Kuil	NT		
10/07/2020	21	3-4	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Kuil	NT		
10/07/2020	22	3	1	P9-17	Rond	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	NT	OD S23	
10/07/2020	23	3	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Kuil	NT	JD S22	
10/07/2020	24	3	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	NT-NST		
10/07/2020	25	3	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Verstoring	NT-NST	OD S26, M3 en S28	V07
10/07/2020	26	3	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR RO)	Zand, vrij vast	BST, MO	Weinig	Duidelijk	Uitbraakspoor	NST	JD S25	
10/07/2020	27	3	1	P9-17	Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Vulling kelder	NST		
10/07/2020	28	3	1	P9-17	Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	LBEI (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Kuil	NST	JD S25	V08
10/07/2020	29	3	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	LGR (BR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Natuurlijk			
10/07/2020	30	3	1	P9-17	Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GE)	Zand, vrij vast	Ijzer	Geen	Duidelijk	Verstoring	NST		
10/07/2020	31	4	1	P9-17	Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Puinkuil	NT-NST		
10/07/2020	32	4	1	P9-17	Afgerond vierkant	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Puinkuil	NT-NST		
10/07/2020	33	4	1	P9-17	Afgeronde rechthoek	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NT-NST	JD S34	V09
10/07/2020	34	4	1	P9-17	Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Greppel	NT-NST	OD S33	

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Vlak	Tek. / plan	Vorm	Aard	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Aflijning	Interpretatie	Datering	Spoor-associatie / spoor-relatie	Vondstnr - staalnr.
10/07/2020	35	4	1	P9-17	Vierkant	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	HK, BST, MO	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	NT-NST		
10/07/2020	36	4	1	P9-17	Vierkant	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	HK, BST, MO	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	NT-NST		
10/07/2020	37	4	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Kuil	NT		V10
10/07/2020	38	4	1	P9-17	Ovaal	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	NT-NST		
10/07/2020	39	4	1	P9-17	Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	DGR (GR)	Zand, vrij vast	BST	Weinig	Duidelijk	Kuil	NT		V11

5.8 Murenlijst

Gebruikte afkortingen:

Afm.: afmetingen

BST: baksteen

KMO: kalkmortel

NT: nieuwe tijd

OD: ouder dan

JD: jonger dan

GT: gelijktijdig

Murenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2020A164

Da-tum	Muur nr.	Werk put	Vlak	Tek. / Plan	Vorm	Mater -iaal	afm. In cm	Bouwtechni ek	Mortel	Interpretatie	Date- ring	Spoorassoci atie/spoorrelatie	Vonstnrs. / staal- nrs.
10/07/2020	1	2	1	P9-17	Muur	BST	16x7x4	Correct, streks	Vrij zachte kalkmortel (kalkstippen) LBEI GE	Gootje	NST	OD S4	V12
10/07/2020	2	2	1	P9-17	Muur	BST	16x7x4	Correct, streks	Vrij zachte kalkmortel (kalkstippen) LBEI GE	Muur	NST	OD S4	/
10/07/2020	3	3	1	P9-17	Muur	BST	15x8x5	Correct, kops- streks afwisselend	Vrij zachte kalkmortel (kalkstippen) LBEI GE	Keldermuur	NST	OD S25	/
10/07/2020	4	3	1	P9-17	Vloer	BST	Brokken, geen maat te achterhalen	Correct, onregelmatig	Vrij harde kalkmortel (kalkstippen) BEI GE	Boord rond vloer	NST	GT met M5 en M6 / JD M7	/
10/07/2020	5	3	1	P9-17	Vloer	BST	16x8x4	Correct, kops	Vrij harde kalkmortel (kalkstippen) BEI GE	Boord rond vloer	NST	GT met M4 en M6 / JD M7	/
10/07/2020	6	3	1	P9-17	Vloer	BST	16x8x4	Correct, kops	Vrij harde kalkmortel (kalkstippen) BEI GE	Vloer	NST	GT met M4 en M5 / JD M7	/

Da-tum	Muur nr.	Werk put	Vlak	Tek. / Plan	Vorm	Mater -iaal	afm. In cm	Bouwtechni ek	Mortel	Interpretatie	Date- ring	Spoorassoci atie/spoorrelatie	Vonstnrs. / staalnrs.
10/07/2020	7	3	1	P9-17	Muur	BST	16x8x4	Correct, kops	Vrij harde kalkmortel (kalkstippen) BEI GE	Muur	NST	OD M4, M5 en M6	/